ХҮДӨӨ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ АЛДАР СОЛО!

ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! — 45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

…й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

(11840) | 1968 оной октябриин 13, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

⊙ Бага энеэбхилһэн урин дулаан шарайтай, үбсүүндээ Алтан Одон медаль, Ленинэй орден яларуулһан юрын энэ эхэнэрые Буряад оронойнай хүн зон үбгэн залуугүй танихa, мэдэхэ байха.

⊙ Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой эрхим хонишон, Социалис Ажалай Герой Балдама Тугжиевна Доржиева 17 жэлдэ хүн сагаан хонин һүрэг үдхэжэ ябана. Совхозой ионтородо согсологдоhон мэдээнэй ёhoop, Балдама Тугжиевна тэрэнэй нүхэр Тыкшэ Цыбикович хоёр энэ үе соо хамта 9560 хони үдхэжэ, ажахыдаа үгөө. Хаража байһан бүхы эхэ хонидойнгоо зуун толгой бүриһөө 100 гаран хурьга жэл бүхэндэ түлжүүлнэ. Тиихэдэ 1957 ондо зуун эхэ хонин бүриһөө 113 хурьга, 1958 ондо — 110, 1959 ондо — 150, харин 1960—1961 онуудта хонидоо олонхииень хэнзэлүүлжэ, эхирлүүлжэ, хоёр жэл удаагаар зуун эхэ хонин бүриһөө 172 хурьга абаа һэн.

⊙ Ондоогоор хэлэбэл, эдэнэр бүхыдөө 3824 центнер мяха үйлэдбэрилжэ, совхоздоо үгэһэн болоно.

⊙ Арбан долоон жэл соо хамта 272 центнер нооһо хайшалаа гэхэ гү, али жэл бүхэндэ хонин бүриһөө 3—3,5 килограмм нооһо алдалгүй абадаг байна.

⊙ Энэ нооһоорнь хэдэн мянган хүнэй үмдэхэ эрхим шанартай костюм, плати, кофто, джемпер гэхэ мэтые оёхо бүд нэхэгдээ бшуу.

⊙ Тус отарын хонишод 17 жэл соо эгээл доогуур абахада, ажахыдаа 197,5 мянган түхэригэй оряо доход оруулаа.

⊙ Мүнөө Балдама Тугжиевна таби наһанайнгаа богоһо алхаад ябабашье, үшөөл эршэ хүсэтэй, эдэбхи хэшээлтэй хүдэлжэ ябана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б. Т. Доржиева. Д. ГАРМАЕВАЙ зураг.

…АНАДАА МАГТАНА, ХҮНДЭЛНЭБДИ

…рэн, үхибүүдһээ эхилээд үбгэд, хүгшэд хүрэтэрөө үглөө бү… бүхэндэ хангалтама хоншуухан хилээмэ гартаа барихадаа, …агаан тоһо няахадаа гү, али мяха, саала эдихэдээ, һү, тараг …стол дүүрэн овощ табяад һуухадаа — булта баяртай, һанаа …үүрэн байдаг. Теэд эдэ бүгэдэмнай хаанаһаа абтанаб, хэд …бии бэлгоноб гэжэ һанаад үзэе.

…бэл тэнгэриин үдэр бүри трактор машина хүдэлгэжэ ябаһан …орнууд, жэлэй дүрбэн сагта Үүрэй солбонтой урилдан бо… …ынишад, бороо, һалхинда заашье һаатангүй ябадаг хонишод, …таргадахал. Эдэ ажалша бэрхэ зоной гараар, оролдолго хэ… …үнүүдэй ухаан бодолоор, техникын хүсөөр лэ эдэ бүхы эдеэ …гжэнэ ха юм.

…дэр эдэ зонноймнай һайндэр — Хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэ… …эй бүхэсоюзна заншалта үдэр. Амтан шэмэтэ эдеэ хоолоор …оо хангадаг таряашад, малшадаа магтангүй, хүндэлэнгүй …хоб. Эдэ үдэр бүхы совет хүнүүд — шэрэм, булад хайлуу… …элон нүүрһэшэд, машина бүтээгшэд ба түмэр замшад, эр… …элон уран зохёолшод, артистнууд ба һурагшад космонавт… …н үһан доогуур тамараашад—бултадаа түрэл дайдынгаа …да малгайгаа абаи, хани халуунаар амаршална, ажалдань …амжалта хүсэнэ.

…ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй тусхай һайндэр тогтооһон …мнай партиин, бүхы арадай зүгһөө колхознигуудай, сов… …хүдэлмэришэдэй ажалые ехээр хүндэлһэн, Эхэ оронойнгоо …арьбадхажа, коммунизмын материально-техническэ үндэһэ …гуулха хэрэгтэ хубитала ехээр оруулжа байһан эдэ зоной …үндэрөөр сэгнэһэн ябадал болоно бшуу. Хүдөө ажахы оро… …экономикын шухала һалбари болоно. Тэрэнэй хүгжэлтэһөө …ажахын бусад һалбаринуудай ургалта, улад зоной һуудал …дадыдана ха юм.

…Буряад оронноймнай таряашад, малшад заншалта һайндэрөө …энэ амжалтануудаар угтаба. Жэлэй түсэбһөө гадуур 14 …н тонно ороохо таряан, 3 мянга гаран тонно хартаабха гү… …ебаарта оруулагдаа. Нёдондо жэлэйхиһээ 92 мянган тонноор …, 14 мянган тонноор ехэ силос бэлэдхэгдэжэ абтаа. Намарай …жэлэйхиһээ ехээр хахалагдаа, ерэхэ жэлэй тарилгада хэрэг… …үрэһэ хүрэнгэ эршэмтэй габшагайгаар сэбэрлэгдэжэ байна.

…, совхозуудай малшад мүн лэ амжалтатай. Энэ жэлэй гур… …лай түсэбһөө гадуур 4500 тонно мяхан, 11 мянга гаран …, 3 миллион гаран үндэгэн, 2 мянга гаран центнер нооһон …бэлэдхэлэй пунктда тушаагдаһан байна.

…а ондо Мухар-Шэбэрэй, Кабанскын, Прибайкалиин аймагуу… …знигууд, собхозуудай хүдэлмэришэд ороохо таряанай, хартаабхын, бусад ургамалнуудай баян ургаса абаа. Мухар-шэбэрэйхид бүхыдөө гектар бүриһөө 15,1 центнер ороохо таряа абажа, гүрэндөө 275 мянга гаран центнер таряа тушаагаа. Эдэ түрүүшүүлдэ алдар соло!

Хото хүдөө хоёрой холбоо барисаан жэлһээ жэлдэ үргэдэнэ, бэхижэнэ. Республикымнай бүхы колхоз, совхозууд город, тосхонуудһаа электрын элшэ хүсэ абана. Промышленна предприятинууд колхоз, совхозуудые шефтээ абажа, али болохоор туһа хүргэнэ. Үбһэ, таряа, хартаабха хуряалгын үедэ хүдэлмэришэд, алба хаагшад, студентнүүд болон һурагшад колхоз, совхозуудта олоороо ошожо хүдэлһэн байна. Хүдөөгэй ажалшад мүнөөдэр һайндэрлэжэ байхадаа, ургаса хуряалгада хабаадаһан эдэ хүнүүдтэ ехэ баяр баясхалан хүргэнэ.

Эдэ бүхы амжалтануудай нэн түрүүн партиин хүсөөр манай орон дотор һүүлэй жэлнүүдтэ бэелүүлэгдэжэ байгаа экономическа ехэ хэмжээнүүдэй аша үрэ, колхознигуудай, совхозуудай хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэлэй дээшэлһэнэй, партийна, совет, хүдөө ажахын органуудай хүгэлбэрилхы шадабариин һайжарһанай гэршэ мүн.

Ажал хүдэлмэринингөө һайн талые, амжалтануудаа тэмдэглэхын хажуугаар социалис хүдөө ажахыда бии байгаа ехэ арга боломжонууд хаа хаанагүй хүсэд хэрэглэгдэнэ гэхын аргагүй. Республикымнай колхоз, совхозуудта адууһа малай ашаг шэмэ үшөөл бага, продукциин өөрын үнэ ехэ байһаар. Зорилго юуб гэхэдэ, үшөө шиидхэгдээгүй асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулан, колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые ашаг үрэтэй болгохо, хүдөө ажахын ургамалнуудай, үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлхэ, адууһа малай ашаг шэмэ ехэ болгохо арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ шухала. Ажалаа эрдэм наукын заабариин ёһоор эмхидхэхэ, колхозууд, совхозуудай үйлэдбэрние томодхохо, тусхай шэглэлтэй болгохын тула ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна.

Малаа һайнаар ондо оруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, түл түрэсыень һайнаар абаха гээшэ адууһа мал үсхэбэрилдэг гол ажалтай манай республикын ажахынуудта ехэ шалгалта болохо. Үбһэ тэжээлээ зүбөөр, ашаг үрэ ехэтэйгээр гаргашалха, малшадай ажал оньһожоруулха хэрэгтэй.

Коммунис партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр, Ленин багшын заабаряар урган һалбарһан хүдөө нютагууд, тэндэхи ажалша бэрхэ хүнүүд урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар шиидхэжэ, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойе ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаха байһаниинь дамжаггүй.

Хүдөөгэй бүхы ажалшадые һайндэрөөрнь амаршалаад, ажалдаа амжалтатай, элүүр энхэ, жаргалтай ажаһууххыень хүн бүхэндэ хүсэе.

Магтана, хүндэлнэбди, таанадаа, түрэл дайдын баатарнууд!

ТАРЯАШАДАЙ АЖАЛ АЛДАРТАЙ

СССР-эй хүдөө ажахын министрэй орлогшо Г. И. ВОРОБЬЁВТОЙ хөөрэлдөөн

…таашад, малшад В. И. …һөөр 100 жэлэй ойе нэ… …тойгоор угтахын түлөө …йгоор мүрысэжэ байнад. …совхозуудһаа баярта мэ… …ороно. СССР-эй хүдөө …истрэй орлогшо Г. И. …ТАСС-ай корреспондент …н һайндэрэй урда тээ …рью дотороо тэрэнние …жашаа баримтануудые …алохо байха.

… ороохо таряанай ургаса …дай ажалай эгээл дээдэ …юм. Тиимэһээ энэ жэлэй …араар сэгнэнэбтa, Гео… …ч?

…таряа тушаан абаха гү… …ктнуудта, ажахынуудай …ороохон үшөөл ороһоор. …ай рис хуряалга үргэл… …үүрүзын ороохо, оройн … ороохото ургамалнуу… …га, сохилго дүүрэхэ дү… …һээ эсэсэй дүн гарга… …эртэ. Гэбэшье олон кол… …озууд баян ургасаар Эхэ …руулаа. Хэдэ хэдэн рай… …оргшэ жэлэйхиһээ үлүү …абтаба.

… нютаг нютагуудһаа оро… …уудые хараад үзэхэдэ олон …азар ба автономито рес… … гүрэндэ таряа худалда… … дүүргээ. Һайндэртэй да… …, 1968 оной баатарнуу… …гасын түлөө тэмсэлдэ тус… …таряашадые нэрлээ һаатнай

… түрүүшүүлые — манай …таряашадай нэрэнүүдые дур… …, олон мянга болохо. Ху… …таарнуудай тоодо, мү… …түрүү зэргэдэ Оренбургын таряашадай ябаһаниинь лабтай. Тэдэнэр гайхамшаг илалта туйлаад байна: урдань абадаггүй ехэ ургаса ургуулаад, 5734 мянган тонно таряа Эхэ орондоо тушааба. Оренбургын областьдо иимэ ехэ таряан түрүүшынхеэ бэлэдхэгдээ.

Саратовска, Волгоградска областьнуудай таряашад гүрэнэй түсэбөөр хараалагдаһанһаа һурагүй ехэ таряа худалдаба. Башкирай, Татарай, Прибалтикын, Түбэй хара хүрьһэтэ нютагуудай таряашад һайнаар ажаллаа. Украинын таряашад мүн лэ шэн зоригтойгоор хүдэлһэн байна. Казахстанай таряашад ороохо таряанай фондодо хубитаяа ехээр оруулба.

Асуудал: бусад ургамалнуудай, жэшээлхэдэ, хуряалгынь үшөө үргэлжэлжэ байһан хлопогой, саахарай свёклын, хартаабхын ургаса тухай юу хэлэхэ байнат?

Харюу: хлопок таригшадта мүнөө жэл хэсүү бэрхэшээлтэй байба: газарай шииг бага, тарилгын үедэ хүйтэн байһан аад, хожомынь аадар оло дахин орожо, ажал хүдэлмэриие орёо болгоо. Горитой талмайда хлопок дахинаа тариха ушартай болоһон байха. Теэд хлопок таригшад эмхитэйгээр, эршэ зоригтойгоор ажаллажа, бэрхэшээлнүүдые дабаһан, зориһондоо хүрэһэн байгаа. Мүнөө ажахынууд ургасаа хуряажа байнхай. Хлопок таригшад 6 миллион тонно хлопок гүрэндөө худалдахын түлөө мүрысэнэ. Тэрэнь табан жэлэй түсэбэй ойрын зорилго болоно. Манай свёкло, хартаабха тарижа ургуулагшад оролдосотой, үрэ ехэтэйгээр ажаллаа.

Асуудал: һү, мяха, үндэгэ, нооһо гүрэндэ худалдаха жэлэйнгээ түсэбые олон областиин болзорһоо урид дүүргэһэн тухай мэдээсэлнүүд хэблэлдэ толилогдоно. Тусгаарлабал, тиимэ баярай мэдээнүүд Вологда, Горький, Хабаровск, Ульяновск, Симферополь, Тула мэтын... газарнуудһаа абтаһан байна. Тэдэ мэдээнүүд юу гэршэлнэб?

Харюу: мал ажалдахи баясамаар һайн шэнжэ, тэрэнэй саашадаа хүгжэжэ дэбжэжэ байһанай гэршэ болоно. Һү, мяха, үндэгэ, нооһо худалдаха түсэб дүүргэгдэнэ, үлүүлэн дүүргэгдэнэ. Мал ажалай ашаг шэмэ улам ехээр абтадаг болоожо байнхай. Тус тус һалбаринуудые тусхай мэргэжэлтэй болгохо хараа шэглэл шууд бэелүүлэгдэнэ. Тэжээл элбэгжүүлгэдэ, сабшалан ба бэлшээри һайжаруулгада ажахынууд анхаралаа ехээр табидаг болоо. Гэбэшье мал ажалай талаар табигдаһан зорилгонуудые шиидхэхын тула үшөөл ехэ юумэ хэхэ хэрэгтэй.

Асуудал: мүнөө түгэсэжэ байгаа хүдөө ажахын жэлэй онсо шэнжэнүүдые тодолон харуулаа һаа яахабта, Георгий Иванович?

Харюу: колхозууд, совхозуудта дэлгэрһэн мүрысөөн газар тариалангай дээдэ культурын түлөө саашанхи тэмсэлэй тэмдэг доро үнгэрөө. Ажахынуудай техническэ талаараа урдынхиһаа ехээр зэбсэгжэһэн, минеральна тэжээл урдынхиһаа ехээр хэрэглэһэн ушар газар тариалангай культура дээшэлүүлгэдэ горитойгоор туһалаа. Үнэндөө намарай тарилгын бүхы талмай дээрэ мүнөө жэл нэмэлтэ тэжээл тараагдаа.

Мелиораци ехээр хэһэнэй үндэһөөр газараа ашагтай үрэтэйгөөр эдлэхын түлөө, газарай үрэжэл дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл орон соомнай дэлгэрэнхэй. Колхозууд, совхозуудай 45 мянган гектарта тариалан хамгаалха зүрүүд модод таригдаа. Газарай хүрьһэ шэнэ гуримаар — урбуулангүйгөөр элдүүрилхэ арга Баруун Сибириин, Казахстанай олон миллион гектарта хэрэглэгдэжэ байнхай. Энэнь шииг сугларуулхада, һалхи шуурганһаа газарай хүрьһэнэй муудахые болюулхада туһалдаг юм.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ эрдэм наука горитой туһа хүргэнэ. «Безостая-1», «Мироновская-808» гэхэ мэтын суута шэнисэдэл адли — үндэр ургасата сортнууд һүүлэй жэлнүүдтэ үшөө 15 миллион гектарта таригдаа. Орон соохи наран сэсэгэй 95 процентнь тоһо ехэтэй сортнуудаар таригдаһан байна. Эрдэмтэд үйлэдбэриин мэргэжэлтэд ба практигуудтай хамта ойрын 10—15 жэлэй турша соо хүдөө ажахы хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдые хараалжа байнад. Ороной хүдөө ажахын 34 зонодо газар тариалан ба мал ажал эрхилхэ эрдэм ухаанай заабари, гуримууд зохёогдожо дүүрэнтээ.

Колхозууд, совхозуудай экономико бэхижэнэ. Мүнөө жэл үшөө 400 совхоз ажахын тоосоондо бүрин оробо. Парти, правительствын тогтоолнууд хүдөөгэй ажалшадай олзо доходой нэмэлгэдэ һайнаар нүлөөлнэ.

Манай хүдөө тосхонуудай байдалай, соёл болбосоролой хүгжэн дэбжэжэ байһые тэмдэглэнгүй болохогүй байна.

…р хүдөө ажахын хүдэл… …дэй һайндэр! Республи… …хүдөө нютагуудай зон …рые гурбадахи жэлээ …э байна. Октябриин ре… … болоhонhoo хойшо пар… …тельствамнай социализм … хэрэгтээ Ленинэй хараа …бэелүүлжэ, хүдөө нюта… …эдхэн хубилгажа, тех… …эгжэһэн томо ажахы… …байгуулаа. Оронойнгоо …мышленностиин хүгжэхэтэй …хүдөө ажахымнай ургал… … зондо хэрэгтэй про… …ээр үгэдэг болоо.

… орон дотор абтадаг хүдөө …продуктнуудай ехэнхинь …совхозуудһаа ороно гээ… …һо таряан, саахарай …хыдөө хамтын ажахы… …абтана. Мяха, һү, ноо… … продуктнуудай 80 ша… …ань колхоз, совхозуу… …ай бусад предприяти… …ороно. Хамтын ажахы… …трэнэй хүдөө ажахын …нуудта хүсэ ехэтэй …эр зэмсэг олошоржо, бүхы хүдэлмэринь оньһон аргаар бүтээгдэдэг болонхой.

ЗАНШАЛТА ҺАЙНДЭРӨӨР!

Л. ВЛАСОВ, Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министр

Манай республикын таряашад, малшад жэл бүхэндэ тэмдэглэгдэдэг һайндэрөө байгша ондо ажалай шэнэ амжалтаар угтаба. Буряад оронноймнай колхоз, совхозуудай экономико хүгжэн бэхижэжэ, үйлэдбэриинь һалбаринууд гаргашаа харюулдаг болоожо байна. Хүдөөгэймнай ажалшад энэ жэл гүрэндэ продукци худалдаха, тушааха юһэ һарынгаа түсэб болзорһоонь урид бэелүүлээд. октябриин 1-нэй байдалаар ороохо таряа, хартаабха, нооһо худалдаха жэлэй түсэб дүүргээдэнхэй. Эдэ үдэрнүүдтэ гүрэндэ һү, үндэгэ, овощ худалдаха жэлэй түсэб бэелүүлэгдэхэ юм.

Гурбан кварталай дүнгөөр республикымнай олонхи ажахынууд гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэнхэй. Энэ жэлдэ ниитын малда тэжээл элбэгээр бэлэдхэгдээ, ороохо таряан богони болзоото хуряагдажа абтаа. Илангаяа Бэшүүрэй, Сэлэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Кабанскын, Улаан-Үдын болон бусад аймагуудай ажахынууд адууһа малаа олошоруулха, һү шэмыень дээшэлүүлхэ талаар ехэ амжалтатай. Колхоз, совхозуудай адууһа малаа тарганаар ондо оруулжа, ерэхэ жэлдэ бүри ехэ продукци абажа, экономикоео саашадань хүгжөөхэ аргатай байха гээшэ.

Мүнөө үедэ республикымнай ажахынууд элдэб түхэлэй 6256 трактор, 2660 комбайн, 2814 автомашина болон бусад машина зэмсэгүүдтэй. Энэ хүсэ ехэтэ техникээр газар тариалангай бүхы хүдэлмэри хэгдэдэг болонхой. Бүхы колхоз, совхозууд гүрэнэй системэнүүдһээ электрын элшэ хүсэ абадаг болоод, үнгэрһэн юһэ һарын туршада 61,8 миллион киловатт-час электроэнерги хэрэглээ.

Ажахынуудай баян шадалтай, хүсэ ехэтэй болоожо байна. Энээние юун гэршэлнэб гэбэл, республикымнай колхозууд ниитынгээ жасада олзо доход ехээр оруулжа, капитальна барилгада жэл бүри 14 миллионһоо үлүү түхэриг һомолдог болоо. Колхозууд ажалай түлөөһэндэ 35,5 миллион түхэриг гаргашална.

Хүдөө ажахын үйлэдбэри эрдэм наукын үндэһөөр эрхилэгдэдэг болоожо байна. Ажахынууд үйлэдбэриингөө һалбаринуудые тусхай шэглэлтэй болгожо, ажалай бүтээсэ горитой дээшэлүүлнэ. Продукциин өөрын үнэ сэн хямдаруулна. Колхоз, совхозуудай фермэ, бригадануудта шадабаритай мэргэжэлтэд олоороо ажаллажа, үйлэдбэридэ шэнэ, түрүү аргануудые нэбтэрүүлнэ. Хүдөө ажахымнай 2793 мэргэжэлтэд хүдэлнэ. тэдэнэй 1275-иинь дээдэ эрдэмтэй. Совхозуудай директорнууд бүхыдөө тооной дээдэ ба дунда һургуули дүүргэһэн, колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй хахадһаа олонхинь хүдөө ажахын мэргэжэлтэй хүнүүд.

Ажал хүдэлмэридөө харюусалгатайгаар хандажа, амжалта туйлаһанайнгаа түлөө хүдөө ажахын олон түрүүшүүл парти, правительствынгаа үндэр хайрада хүртэһэн байна. Мүнөөдэр Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй һайндэрые тэмдэглэжэ байхадаа, олондо хүндэтэй болоһон ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдые дурдаха байнабди. Тэдэнэй тоодо Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Социалис Ажалай Герой Ж. Б. Ванкеев, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой түрүүлэгшэ, БурАССР-эй Верховно Соведэй депутат Ц-Л. С. Семенов, Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой директор В. И. Карпов, Сэлэнгын совхозой директор Н. А. Мельников, «Прибайкалец» колхозой түрүүлэгшэ А. А. Шатов болон бусад ороно. Мэргэжэлтэдэй дундаһаа Борьёогой совхозой главна агроном И. П. Зайцев, Шергинскэ совхозой главна агроном Т. Ф. Дубкова, Анаагай совхозой главна инженер М. И. Евсин, Хүрбын совхозой главна зоотехник Э. А. Дашиев болон бусад ажалдаа магтаалтай, зондо хүндэтэй мэргэжэлтэд юм.

Хүдөө ажахын гол хүдэлмэри колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй хүсөөр лэ бүтээгдэнэ. Тэдэнэр газар тариалангай ургаса дээшэлүүлхэ, мал ажалаа хүгжөөхэ, ажахынгаа һалбаринуудые олзо доходтой болгохын тула тэмсэнэ. Оролдосо үүсхэл гарган ажаллажа, хаба шадалаа харуулһан түрүүшүүл нютаг бүхэндэ бии. Механизаторнуудай дундаһаа Хүрбын совхозой—В. Солдатов, Улаан-Үдын аймагай «Улаан Оронго» колхозой—Ф. Суслов, Ивалгын туршалга-үйлэдбэрилгын ажахын—Г. Н. Бальжиев, Зэдын аймагай «Мир» колхозой кукурузашан И. Г. Гарифулин, Хяагтын «Родина» колхозой кукурузашан Г. Н. Дампилов, Сэлэнгын совхозой һаалишан Н. Л. Тадвашкина, Хяагтын «Дружба» колхозой һаалишан С. Хакимова болон бусад аймаг, республика соогоо мэдээжэ болонхой.

Мүн республика дотор алдар нэрээрээ суурхадаг эрхим малшад олон. Яруунын совхозой хонишон Ц. Д. Бадмаевай даадаг бригада энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 113 хурьга, хонин бүриин 4,2 килограмм нооһо хайшалжа, хурьгадаа эхэһээнь һалгааха үедөө 31—31 килограммтай болгожо шадаа. Хонишодой дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ, тус бригадынхид республикын газетэнүүд ба «Байгал» журналай нэгэдэхи шанда хүртэһэн байна.

Республикымнай малшад, таряашад—таанадые Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна үдэрөөр амаршалаад, ажалдатнай амжалта хүсэе!

ОЛОНОЙ ДУНДАҺАА ТОДОРООШОД

«Буряад үнэн», «Правда Бурятии» газетэнүүдэй, «Байгал» журналай шанда хүртэхын түлөө республикын хонишодой бригадануудай социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые жюри хаража үзөөд, шангуудые иимэ бригадануудта барюулха гэжэ тогтоогоо:

ХУРЬГА ТҮЛЖҮҮЛГЭЭР:

Нэгэдэхи шан—радиоло—100 эхэ хонин бүриһөө 113 хурьга түлжүүлжэ, хурьгадайнгаа толгой бүриинь шэгнүүр эхэһээнь таһалха үедөө дунда зэргээр 31 килограммда хүргэһэн, хонин бүриһөө дунда зэргээр 4,25 килограмм нооһо хайшалһан Яруунын совхозой хонишон Цыдып Дылгырович **Бадмаевай** бригадада үгэхэ.

Хоёрдохи шан — магнитофон—100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга түлжүүлжэ, хурьгадайнгаа туд бүринь шэгнүүр 22,5 килограммда хүргэһэн Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой хонишон Николай Чойдорович **Гомбоевой** бригадада.

Гурбадахи шан — транзистор — 100 эхэ хонин бүриһөө 107 хурьга түлжүүлжэ, хурьган бүхэнөө 29 килограмм шэгнүүртэй болгоһон, хонин бүриһөө дунда зэргээр 4 килограмм нооһо хайшалһан Яруунын совхозой хонишон Буда Намдакович **Доржиевай** бригадада барюулха.

НООҺО ХАЙШАЛАЛГААР

Нэгэдэхи шан—радиоло—хонин бүриһөө 5,02 килограмм нооһо хайшалһан, 100 эхэ хонин бүриһөө 103,3 хурьга түлжүүлһэн Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон Бутыт Гармажаповна **Банзаракцаевагай** бригадада.

Хоёрдохи шан—ангуушанай буу—хонин бүриһөө 4,2 килограмм нооһо хайшалһан, 100 эхэ хонин бүриһөө 106 хурьга түлжүүлжэ, хурьган бүхэнөө 27,1 килограмм шэгнүүртэй болгоһон Загарайн аймагай Онохойн совхозой хонишон Апент Ермолаевич **Потемкиной** бригадада.

Гурбадахи шан — транзистор—511 түлгэ хонинной туд бүриһөөнь 4,94 килограмм нооһо хайшалһан Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой хонишон Владимир Евсеевич **Некипеловэй** бригадада.

Социалис мүрысөөндэ амжалта туйлаһан хонишодой эдэ бригадануудые тэмдэглэхэ:

Мясников Михаил Егоровичой—Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхоз.

Гарифулина Гамилягай—Хэжэнгын аймагай Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхоз.

Доржиев Шойжо Ринчиновичэй—Улаан-Үдын аймагай «Улаан-Оронго» колхоз.

Бимбаев Дугар Будацыреновичэй—Улаан-Үдын аймагай «Улаан-Оронго» колхоз.

Ерофеев Василий Федоровичой—Загарайн аймагай Онохойн совхоз.

Аргасанов Владимир Батуевичай—«Байкал» племхоз.

Измаиграев Геннадий Павловичай—Улаан-Үдын аймагай «Дружба» колхоз.

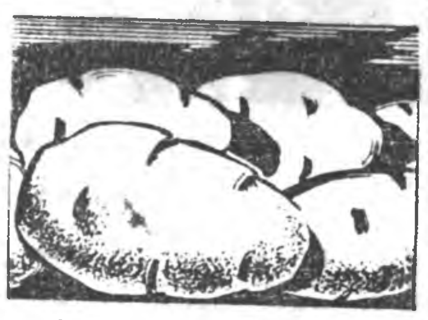
ХYДӨӨГЭЙ АЖАЛШАДАЙ БЭЛЭГYYД

● Энэ жэлдэ колхоз, совхозууднай тарьяалангай га бүриhөө дунда зэргээр 10,6 центнер ургаса абаа. Мухар-Шэбэрэй, Кабанскын, Прибайкалиин, Зэдын тарьяашад га бүриhөө 12,5—15 центнер тар..а ургуулба.

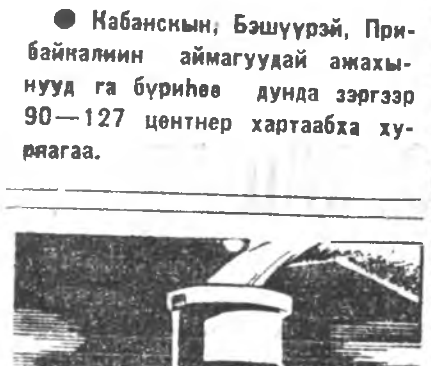
● Бүхыдөө 50,2 миллион центнер орооhон абтаа.

● Гүрэндэ 103,8 мянган тонно, тэрэ тоодо түсэбhөө гадуур 24,1 мянган тонно тарьян худалдагдаа, тушаагдаа.

● Республикадамнай хамта 632.571 центнер хартаабха малтагдаа. Тэрэнэй 231,6 мянган центнерынь гүрэндэ худалдагдажа, түсэб 116 процент дүүргэгдээ.

● Кабанскын, Бэшүүрэй, Прибайкалиин аймагуудай ажахынууд га бүриhөө дунда зэргээр 90—127 центнер хартаабха хурьягаа.

● Буряад оронойманай hаалишад, малшад жэлэй үнгэрhэн 9 hарада 115.301 тонно hү haaгaa.

● Үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1269 килограмм hүн абтаа.

● Гүрэндэ 97247 тонно hүн худалдагдажа, гурбан кварталай түсэб 113 процент дүүргэгдээ. Харин жэлэй түсэб 97 процентдэ хүргэгдэбэ.

«Манай Рыгзема хээтэй» гэжэ байгаад Эрхирэгэй фермын hаалишад хүгшэн залуугүй бултадаа Рыгзема Мункуевна Дылыковае үнэн зүрхэнhөө хүндэлэн нэрлэдэг юм. Тэрэншье гайхалгүй. Энэмнай бүхы наhаараа гэхээр, аяар хори гаран жэлдэ, мал дээрэ хүдэлжэ, айхабтар баян дүй дүршэлтэй болоhон hаалишан.

Рыгзема Дылыкова жэлhээ жэлдэ hү ехээр hаажа, социалис мүрысөөндэ ходоодоо түрүүлжэ ябадаг. Үнгэрэгшэ хабар адууhа малай бэлшээридэ гарахын урда тээ hү ехээр hаахын түлөө мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай хөөрэлдөөнэй болоjо байхада, Рыгзема Мункуевна:

— Хүхэ ногооной үедэ сагаан эдеэ ехээр абаагүй hаа, хэзээ абахабибди. Зунай сагта үнеэн бүриин 1000 килограммhaa бага бэшэ hү hаахын түлөө мүрысэел гэжэ уряалха байнаб,— гээ.

Энэ hаалишан хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ, зунай дүрбэ hара соо үнеэн бүриhөө 1230 килограмм hү haaгaa. Мүнөө үбэлжэлгын үедэ — долоо hара соо үнеэн бүриин 1250 килограммhaa бага бэшэ hү hаaха мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсонхой.

Зураг дээрэ: Р. Дылыкова.

А. ИСТОМИНОЙ фото.
Загарайн аймаг.

hАЙНДЭРӨӨ — АМЖАЛТААРАА

Ажалша совет араднай hайндэрнүүдээ ажалайнгаа амжалтануудаар угтадаг hайхан заншалтай болонхой. Манайшье колхозой hаалишад худөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй hайндэрые ажалай амжалтаар угтажа байнхай. Колхозоймнай бүхы hаалишад зунай дүрбэн hарада үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1012 килограмм hү haaгaa. Ажахымнай түрүү hаалишад К. С. Русина, М. Я. Бурундукова, Т. М. Торгашина болон бусад энэ юhэн hара соо үнеэн бүриhөө 2331—2519 килограмм hү hааhан байна.

Мүнөө ухэр малай байжа эдеэлхэ саг тулажа ерээ. Колхозоймнай hаалишад Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой, аймагайнгаа Кировэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишад болон малшадай «үбэлдөө үнеэн бүриhөө ехэ hү hаaха» гэhэн hайша... лые дэмжэжэ, респ... hаалишадай дунда за... циалис мүрысөөндэ ... Ажахымнай hаалиша... hара соо үнеэн бүриhө... лограмм hү hаaха га... хэй.

Энэ уялгаа дүүрг... найда бии. Тэжээ... Үнеэн бүриhөө сүудын... грамм силос, 3,5 ки... лимол тэжээл, гидро... буйлуулhан hолөөмэ, ... hэ үгэнэбди. Нигээд ... hаали зунайхиhaa ех... ногүй. Хэлэhэн үгэдө... байхабди.

А. ШИШ...
Улаан-Үдын айма... марта» колхозой ...

ШЭНЭ САГАЙ ШЭНЖЭ

Совет засагай үедэ худөө нютагуудые ямар болооб гэжэ hонирхоо hаа, мүнөө танигдахаар бэшэ болоhон байха. Урдань үндэhэн буряад зон утаа тортогто даруулhан hэеы гэрнүүдтэй, талын заха булангуудаар hуудаг байгаа. Ородуудай ажаhуудаг газарнуудыешье hүмэнүүд лэ «шэмэглэдэг» бэлэй. Үгытэй ядуу тарьяашад эрдэм hургуулигүй, нюдарган баяшуулда дарлуулжа, доромжолуулжа байhаниинь мэдээжэ.

Октябриин революциин болоhонhоо хойшо 50 жэлэй туршада Ехэ-Куналей, Тарбагатай, Оронго, Гэльбэрэ, Харганаа болон бусад hуурин газарнуудта шэнэ байшангууд олоор бодхоогдожо, колхозшидгууд түбхинэhэн ажаhуудалтай болонхой. Мүнөөмнай Ильичэй лампочканууд хаа-яагүй яларна. Радиогүй айл байхагүй. Тосхон бүхэниие гоё hайхан клуб, культурын байшангууд шэмэглэнэ. Телевизоргүй айл үсөөн болонхой. hургуулиин байшан, библиотекэнүүд олошорно. hүүлэй хэдэхэн жэлэй туршада гансахан Ехэ-Куналей тосхондо больница, мастерской, гараж шулуугаар баригдаа.

Худөөгэй хүн зон шэнэ сагай шэнжэ шарай хаража, тэрэниие улам hайхан болгохоор оролдоно. Ехэ-Куналейн сельсоведэй түрүүлэгшэ Парфен Кириллович Гусляков эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда ябаhан, коммунист хүн. Нютагаа жэшээлэн хаража, гоё hайхан түхэлтэй болоjо байhан тушаань, ерээдүйнь хубилалтанууд тухай hонирхомоор хөөрэдэг.

— Мүнөө колхозшидгууд баян ажаhууна. hайн хубсаhанай, гэрэй эд бараанай хэдышье ехээр асарагдаа hаань, хүнүүд абажал байгша. Мотоцикл, автомашинануудые үмсэдөө худалдажа абана. Тосхондомнай ажаhуудалай эрилтэ хангаха комбинат баригдаха, гурбан дабхар hургуули, үргэн экрантай кино харуулдаг культурын байшан ойрын жэлнүүдтэ бодхоогдохо. Хаража үрдеэгүй байтар лэ худөө нютагуудай шэнжэ шарай хубилна ха юм,— гэжэ Парфен Кириллович хүхинэ.

Үнэхөөрөөшье тиимэл даа. Ленинэй нэрэмжэтэ энэ колхозой түрүүлэгшэ Степан Ефимович Мальцев хэлэхэдээ: «артелиингээ энэ ехэ барилгануудые олон зоной зөөреэр, колхозойгоо экономикые хүгжөөhэнэй ашаар бүтээнэбди» гэнэ. Зүгөөр түс ажахын олзо доход жэлhээ жэлдэ ургажа, мүнгэн жасань миллионоор хэмнэгдэдэг болонхой. Би эндэ шэмээшэгүүдэй байдаг нэгэ нютагые харуулбаб. Яахадааб гэбэл, хуушан мүргэлтэй, хаанта засагта hүзэг багатай байhан эдэ зон хуули бусаар Россин заха хизаар уруу сүлэгдэhэн ха юм. Тэдэнэй урданайнь абари зан, ажабайдал тухай уран зохёолшод И. Печерский, А. Черкасов, И. Чернев гэгшэд номууд дотороо hайса бэшэhэн байгаа. Теэд мүнөө шэмээшэгүүдэй ямар баян, hайхан байдалтай болоhыень мэдэнэбди. Хамтынгаа хүсөөр ажахынгаа олон hалбаринуудые хүгжөөжэ, ехэ олзо доходтой болгоно. «Ажал хэхэдээ амаа тоhодохо» гэhэндэл, хэhэн ажалайнгаа түлөө баян түлбэри абажа, үмсэдөө мотоцикл, автомашинануудтай болоод байна ха юм. Путевконуудые абаад, Байгалай эрьеhээ Хара далай хүрэтэр амаржа сэнгэхэеэ ошодог болонхой.

Мүнөө үеын хүнүүдэй шэнжэ хубилаа. Урдань үгытэй ядуу тарьяашан ябаhан Лифантий Алексеевэй хүбүүн Николай худөө ажахын институт дүүргээд, түрэл колхоздоо зоотехнигээр ажаллажа байдаг. Иимэрхүү жэшээнүүдые дурдаха болоо hаа олон. Мүнөөнэй залуушуул жаргалтай hайхан сагта ажаhууна, бэеэ эрдэм бэлигээр шэмэглэнэ гээшэ.

Хаанта засагай үедэ үгытэй түлюур ябаhан буряад арадай нютагаа ямараар шэнэдхэн хубилтажа байhан тухайнь хөөрэе. Жэшээнь, Гэльбэрэ тосхон «Коммунизм» колхозой түб болоно. Хуушан сагай байдалhaa эндэ юушье үлөөгүй гэхэдэ алдуугүй. Мүнөө наhажаал болоhон үбгэд, хүгшэд hайхан сагай мандаhые нидөөрөө хаража, бэеэрээ үзэжэ байна. Артелиин гэшүүд шэнэ hайхан гэрнүүдые барижа ороод, радио, телевизорнүүдые тодхоод, сүлөөтэй сагаа хүхюун сэнгэлигээр үнгэргэнэ.

Мүнөө буряад зонтой хамта ород, татар болон бусад яhатан эбтэй эетэйгээр ажаhууна. Энэ жэлдэ Татарай АССР-hээ ерэhэн олон айл холын айлшад мэтээр хүндэ ехэтэйгээр угтагдан, колхозшидгуудай бүлэдэ нэгэн хамта ажаллахаар оронхой. Холоhоо ерэжэ түбхинэhэн айлда hайн гэр байра, үхэр мал үгтөө. Иимэ hайхан ёho заншал имагтал манай. Совет орондо үзэгдэнэ: «хүн хүндэ — нүхэр» гэhэн ёho бүгэдын заншал болоод байна бшуу.

Энэ артелиин түбтэ дунда hургуули бии. Соёл культурын hаруул hайхан байшан соо үдэшэ бүхэндэ улад зон сугларжа, наада зугаа эмхидхэнэ. Аймагаймнай «Улаан-Оронго», «Дружба», «Советская Россия», Кировэй нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд хүгжэнги экономикотой, культурна ажаhуудалтай болонхой.

Теэд худөө ажахын аргагүй түргэнөөр хүгжэжэ байhан ушар хадаа парти, правительствымнай аша туhа ха юм. hүүлэй жэлнүүдтэ хэдэ хэдэн хэмжээнүүд хараалагдажа, колхоз, совхозууд ажахыгаа ашаг олзотойгоор эрхилдэг болоо.

Худөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна hайндэрые угтуулан, аймагаймнай ажалшад юhэн hарынгаа түсэбые мяхаар 128 процент, hүөөр 115 процент дүүргээд, hайн шанартай продукци гүрэндөө худалдаба. Гадна үнгэ, ноoho худалдаха жэлэй түсэб холо үлүүлэгдээ. Тарьяашадай ажал хэрэгтэ харюусалгатайгаар хандаhанай ашаар энэ намар баян ургаса хурьягдаа. Аймагаймнай ажахынууд түсэбhөө гадуур 26 мянган центнер ороохо тарьяа, 7 мянган центнер хартаабха гүрэндөө тушаагаад, мүн овощ худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээд байна. Энэ амжалтамнай худөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй hайндэртэ, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдана.

Аймагаймнай ажалшадай урда табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ нэн түрүүн коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл, ажалай ульгэр жэшээ ехээр ... байна. Энээн туша... юрын буряад эхэнэр ... Санжиевна Нурбуева... дээрэ хэдэхэн үгөөр ти... тиин гэшүүн нүхэр ... овощ таригшадай звено... жа, жэл бүхэндэ баян ... ряана. Нёдондо ороно... лэл — Москва ошожо, ... алтан медальда хүрэ... Мүн баhа «Коммунизм»... гэшүүн, коммунистка ... Яковлевна Кокорина ... абаад, ажалыень зүбөө... нэ, түрүү зэргэдэ гар... на. Энэ нүхэр зоной ... да хүртэжэ, аймагай ... путадаар hунгагдаhан ... Ажахынуудай үйлэдбэ... баринуудые эрдэм бэл... гэжэлтэй хүнүүд удар... дөө нютагуудта түйла... жалта халаа аймагай ... организациин түйлаhа... жэ мэдэрхэшье байна... совхозуудай партийн... дүүд, пратийна эхин ... нууд алишье участо... ажалые зүбөөр удари... харюусалгаа бодотоор ...

Мүнөө аймагаймнай ... худөө ажахын хүдэлмэ... Бүхэсоюзна hайндэри... бэлэгээр угтажа байх... Ленинэй түрэhөөр 100 ... ьо зорюулан үшөө ех... түйлаха хүсэлтэй.

Н. ИРИН...
КПСС-эй Улаан-Удын ... нэгэдэхи сек...

СОВЕТ ХYДӨӨ НЮТАГАЙ hАЙНДЭР

Иван ШКУРАТОВ, СССР-эй Худөө ажахын, бэлэдхэлэй хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай профсоюзай Центральна Комитедэй түрүүлэгшэ

Худөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй hайндэрөө ямараар угтаhан тухайнь, hүүлэй жэлн... ямар ехэ хубилалтануудай худөөдэ болоhон тухай хөөрэгдэнэ.

Октябриин хоёрдохи воскресениие Худөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна үдэр болгон соносхохо гэhэн шиидхэбэри — оронойнгоо экономико бэхижүүлхын тула шармайн оролдодог совет тарьяашадай аша габьяае мэдэрэлгэ мүн. Гэхэтэй хамта, СССР-эй худөө ажахын үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ гэдэг гүрэнэй, бүхы арадай анхарал оролдолгын гэршэ болоно.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумhээ (1965 он) хойшонхи гурбан жэл соо колхозууд, совхозуудай эрхилhэн ажал ябуулга шэнжэлхэдээ, совет худөө нютаг хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байна гэжэ баталан хэлэмээр.

Гүрэмнай худөө нютагта угаа ехэ туhа хүргэнэ. Арадай ажахын энэ hалбаридахи капитальна хүдэлмэридэ табигдадаг мүнгэн 1965 ондо 14,7 миллиард түхэриг байhан аад, мүнөө жэл 21 миллиард түхэриг хүрэтэр гэхэ гү, али 41 процентээр ехэ болоо. Энэ үе соо колхозуудай нийтэ олзо эрид ехээр нэмэжэ, мүнөө 20,6 миллиард түхэригтэ хүрэнхэй. Колхозуудай мүнгэн, натуральна олзонь зэргэ ургаа: 1965 онойхитой жэшэбэл, 1968 ондо 20 процентээр нэмээ.

Үнгэрөөшэ гурбан жэл соо худөө ажахын нийтэ продукци дунда зэргээр жэл бүри 75,2 миллиард түхэригэй болоо гэхэ гү, али үнгэрhэн гурбан жэлэйхиhээ 15 процентээр ургаа. Түйлай ехэ мүнгэ зөөри гээшэ ааб даа. Энэмнай худөөгэй ажалша зоной байдалай таhалгаряагүй hайжаралгын эшэ үндэhэн болоно. КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй тогтоолой бэелүүлэгдэжэ эхилhэнhээ хойшо орон дотор совхозуудай хүдэлмэришэдэй салин бүхы дээрээ 16 үлүүтэй процентээр, тиихэдэ колхозшидгуудай олзо—38 процентээр дээшээ гараа. Ороохо тарьяа, мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдан абадаг сэнгэй нэмэлгэ, түсэбhөө гадуур бүтээгдэhэн продукциин түлөө нэмэлтэ сэн тогтоолго олзо, салингай ехэ болохододо туhалаа.

Тарьяашадай баллигай эшэ нүхэсэл—уhалагдадаг, хатаагдаhан, ашаг ехэтэй газарай талмай үргэдхэгдэнэ. Мелиоративна хүдэлмэри угаа үргэн дэлисэтэй болоо. Хоёр жэл соо ороной колхозууд, совхозууд хахад миллион үлүүтэй гектар уhалагдадаг, миллион хахад шахуу гектар хатаагдаhан газар бии болгоо. Сабшалан, бэлшээриие—тэжээлэй абтадаг газарнуудые hайжаруулхын тула ехэ юумэн хэгдэнэ. Совет худөө ажахыгаа улам бэхижүүлхэ эдэ хэмжээ ябуулгануудай ямар удхэ шанартай байhан тухай хэлэhэнэй хэрэг бии аал даа.

Оронoй газарай хуули гаргалгын үндэhэн болохо проектые зүбшэн хэлсэлгэ СССР-тэ хэдэн hара соо үргэлжэлжэ байнхай. Энээндэ олониитэ зон—эрдэмтэд, мэргэжэлтэд, колхозшидгууд хабаадана. Газарай фондые зүбөөр хубаарилха тухай, газар ашаглалгын түлөө харюусалга, худөө нютагта газар эсхэмжэлхэ алба бэхижүүлхэ тухай хэлсэгдэнэ.

Худөө ажахын үйлэдбэриие ашагтайгаар эрхилэлгын гол нүхэсэлнүүдэй нэгэн юуб гэхэдэ, материально-техническэ арга боломжыень hайжаруулха ябадал болоно. Совет худөө нютагай техническэ зэбсэгжэлгэ мүнөө яhала дээдэ хэмжээндэ гараа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ жэлэй түрүүшынь лэ хахадта колхозууд, совхозууд 141 мянган трактор, тарьяа хурьяаха 46 мянган комбайн, ашаанай болон түсхай 54 мянган автомашина абаа. Тиин оронoй тарьяалан дээрэ 1.7 миллион үлүүтэй тракторнууд, тарьяа хурьяаха 580 мянган комбайн хүдэлмэрилнэ. hүүлэй гурбан жэл соо худөө ажахын хүдэлмэридэ электрын элшэ хүсэ хэрэглэлгэ 20 процентээр дээшээ болоо.

Худөө нютагта болоhон техническэ революци социальна ехэ дэбжэлгэ үүсхээ, худөөдэ хүдэлмэришэн анги бии болоо. Механизатор колхозууд, совхозуудай үйлэдбэридэ гол үүргэ дүүргэнэ. Мүнөө худөө ажахыда гурба миллион табан зуу мянга гаран тракторист, комбайнер, машинист, шофернууд бии.

Тосхонуудые техническэ талааринь шэнэдхэн хүгжөөлгэ, мэргэжэл түгэс механизаторнуудай бии болохо, соёлой, ажаhуудалай дэбжэн hалбаралга хото худөө хоёрой хоорондохи илгаае усадхаха асуудал бүри амжалтатайгаар шиидхэхэ бодото арга хангаа.

Хамтын ажахын олзо орошынь түргөөр ургаhанай ашаар колхозшидгуудай булын бюджет дотор тэрэнэй эзэлдэг хубинь ехэ болоо. Колхозуудай бүхы олзын гурбанай хоёр хубинь ажалай түлөөhэндэ гаргашалагдана.

Тосхонуудай газаа талаhанье хубилна. Тиигэжэ болбосон түхэлэй байшангуудтай, коммунальна түтэс хэрэгсэлнүүдтэй, ажаhуудалай предприятинуудтай, соёлой болон медицинын түб газарнуудтай хотын түхэлэй тосхонууд бии болоно.

Барилга түргэдхэхын, шанарыень hайжаруулхын тула хоёр жэлэй саада тээ Худөөгэй барилгын министерство бии болгогдоо hэн. Тэрэнэй мэдэлдэ барилга-хабсаралгын 220 трест, оньhожоруулагдамал 1900 нүүдэл колонно эмхидхэгдээ. Генеральна барилгын, районно түсэблэлгын типовой схеменүүд зохёогдоно. Союзна республикануудтахи барилга 110 мянган тосхонуудта гулидхагдан эрхилэгдэхэ.

Худөө нютагуудтахи байдал hайжаруулха саашанхи оролдолгын гэршэнь—худөөдэхи барилгые гуримтай болгохо тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй hаяхан гаргаhан тогтоол болоно.

Худөөгэй ажалшад промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд шэнгеэр, хэмнэгдэhэн хүдэлмэриин үдэртэй болонхо... тэ жэл бүри түлөөрэтэй... үгтэнэ. Олохон совхоз... тын хоёр, хүдэлмэри... үдэртэй неделидэ орон... дээ хүдэлмэришэд ... талаараа оройдоошье ... харин салин олзонь нэмэ... жэлhээр. Олониитын хэ... ралсалда хабаадаха, ... гэжэл, соёл болбосоро... лүүлхэ сагынь совет та... ехэ болоо.

Колхозшидгуудые пенс... галга улам hайжараа. ... миллионынь гүрэнэй ... артельнүүдэй нийтэ олз... процент болохо жасын ... пенси абана. Энэ жэлэй ... 1-hээ пенси абаха наhа... жээн табан жэлээр хоро... мэришэд болон алба ха... пенси абажа эхилдэг наhан... лидхагдаа.

Жэл бүри худөө ажа... мянга хүрэтэр хүдэлмэри... хаагшад санаторинуудта, ... тын гэрнүүдтэ, туризмын... нуудта эмшэлүүлнэ, амар...

Совет худөө нютаг ... нүхала алхам хээ. Бүри ... хэтэй болоhон худөөгэй ... юзуул ажахын, совет зон... нуудтай хамта худөө ажа... шэнэдхэн хүгжөөхэ ехэ ... ма бэелүүлэлэ эдэбхитэй... баталсанаа.

ЕХЭ hY hААХАБ

Зарим хүнүүд үнеэ hаалгые эрэшүүлэй хэхэ ажалда тоолодоггүй байна. Энэнь буруу. Эрэшүүл эхэнэрнүүдhээ дутуугүнгөөр үнеэ hаажа шадаха. Жэшээ болгон Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой Дунда-Бүхэкэй гүүртын hаалишан Владимир Гомбоевые абаад харая. Володя — республикын эрхим hаалишадай нэгэн. Мүнөө жэлдэ үнеэн бүриhөө 4700 килограмм hү hаахын тула оролдоно.

hаалишанаар гурбадахи жэлээ хүдэлнэб. Мүнөө хэзээ хэзээнэйхиhээ амжалтатай ябагдана. Жэлэйнгээ түсэб дүүргээб. Тэрэнэй ёhoop, 1968 ондо үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2620 килограмм hү hаaха байhан аад, юhэ hарын туршада 3091 килограммда хүргэhэн байнаб. Жэлэй дүүрэтэр үшөө 400—500 литр hү үнеэн бүриhөө hаахаб.

А. ЖАМЬЯНОВ.
Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан.

МАЛШАД, ТАРЬЯАШАДАЙ hайндэр манайда айлшалан ерээ. Хабарай хагсуу hалхинhaa абаад, намарай хүйтэн хюруу хүрэтэр, үбэлэй яhа дайруулма хүйтэнhөө, зунай хүлhэ адхуулма халуун хүрэтэр унтаха нойроо, эдихэ хоолоо мартан ябажа гараhан худөө ажалшадай хүхюу найр мүнөөдэр наярба.

Энэ жэлэй hайндэр илангаяа ехэ баяр баясхалантайгаар, барашхаралгатайгаар айлшалан ерээ. Орон уласнай В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй алдарта ойдо үргэн далайсатайгаар бэлэдхэжэ байна. Энэ ехэ түрэдэ зорюулагдаhан социалис мүрысөөн манай баян сагаан талаар тарьян далайе долгисоожо, hүн далайе билтаруулна.

«Анха түрүүн — ажалай
бэлэгүүд:
Алтан тарьяан, дуун, шүлэгүүд,
Табан хушуун малай hүрэгүүд,
Тараг, айрагай халима
хүнэгүүд —
Агуу багшын нэрэ хүндэдэ
Арад зонойм бэлэгэй дээжэ...

Нигэжэ дуулан ябааша хониншон үбгэнэй, механизатор басаганай зүрхэ сэдьхэл омогтой дорюун! Мүнөө худөө ажахын жэл амжалтатайгаар дүүрэжэ байна. Сагай уларилай хэдышье таагүй байгаа hаань, байгаалиие мэдэлдэ барижа hураhан манай худөөгэй хүдэлмэрилэгшэд хүйтэн ута хабарыешье, халуун богони зунииешье, бороотой надха намарыешье бэеын бэрхээр, оньhон машинын хүсөөр булин гаража ерээ. Бүри сентябриин 22-то манай республика бүхэли дээрээ гүрэндэ тарьяа худалдаха жэлэйнгээ даалгабариие дүүргээд, түсэбhөө гадуур мүнөө худалдаhаар. Гадна үрэhэнэйнгөө тарьяа, хамтын мал адууhанда яhала хүрэхэ фонд хаажа дүүргэбэ. Мүн хартаабха худалдаха түсэбөө нилээд үлүүгээр дүүргээ. Игэжэ, манай тарьяашад табан жэлэй гурбадахи дабаае найдамтайгаар гаталба гээшэ. Эдэ гурбан жэл соо ургаса тарьяа болон малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар габшагай ехэ ажал хэгдээ.

Урда жэлнүүдэйнгээ дутуу дундануудые хараадаа абажа, энэ жэлдэ сабшалан дээрэ ехэхэн ажал ябуулагдаа hэн. Тэрэнэй ашаар манай колхоз болон совхозууд үнгэрhэн жэлэйхиhээ нэгэ хахад дахин ехэ үбhэ сабшажа абаа. Мүн шэмэтэ тэжээл бэлэдхэлгэ, силос даралга урданайхиhаа хабагүй ехээр хэгдээ.

ТИИХЭДЭ МАНАЙ малшад — сагаан эдеэнэй hан бариг-

ПУБЛИЦИСТИКЭ

МYН ЛЭ ДАА МY...

шад — энэ жэлдэ мүрысөөнэй номо hаадагые жэнхэни баатарай ёhoop дэлин-дэлин татана. Зүлгэ ногоон бэлшээритэ зунай hайхан hарануудта үнеэн бүриhөө 1000 килограмм hү hаaха гэhэн зоримгон ехэ уялгануудаа юрэнхы дээрээ амжалтатайгаар дүүргээ. Ленин багшын түрэhэн үдэрэй бэлэдхэлдэ зорюулагдаhан ажалай ехэ «hур харбаанай» түрүүшын байе үүсхэжэ табиhан Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой, мүн Улаан-Үдын Кировэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишад болон мал адуулагшад, уялгануудаа дүүргэжэ, нэрэтэй түрэтэйгөөр нийтэлжэрхёод, мүнөө шэнэ уряа шэнхинэсэ соносхобо. hүн далайе түхэреэн жэл соо билтараaха гэhэн табан жэлэй түсэбэй гол даалгабаринуудые болзорhоонь холо урид дүүргэхын зорилгоор, тэдэнэр байгша оной октябрьhaa ерэхэ жэлэй май хүрэтэр үнеэн бүриhөө 1250 килограмм hү hаaхабди гэбэ.

— Бидэшье...

— Бидэшье hаахабди...— гэлдээн аймаг бүхэндэ улам шангаар таража эхилээ.

Бидэшье hаахабди.

Бултаараа hаахабди! — гэhэн дуун зэдэлнэ.

Эдэ бүгэдэ хадаа социалис оньhото социалис мүрысөөнэй хүсөөр, агууехэ Октябриин алтан түрын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн мүрысөөнhөө угалза татаhан, мүнөө ашата багшын эгүүридэ мүнхэ зэндэмэни дурасхаалда зорюулагдаhан ажалай жагсаалай хүсөөр түйлагдаба.

Мүн лэ даа, мүн! Мүрысөөнэй хүсэн!...—гэжэ мүнөө ажалшан түмэмнай амжалта бүриеэ юрөөдэг болонхой.

Мүн лэ даа, мүн! Мүрысөөнэй хүсэн! — гэжэ худөө ажалшад мүнөө жэлэй хурьяалгын халуун хаhые түүрээн үдэшэнэ.

Мүн лэ даа, мүн! Мүрысөөнэй хүсэн! — гэжэ мүнөөдэр манай арад эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэгээр билтаруулагша зоной — зундаа унтадаггүй, үбэлдөө амардаггүй уладай — hайндэрые духаряа үргэн амаршална.

Тиигэнгүй даа, теэд!

Манай республика дотор газар тарьяалангай үрэжэл ургал болон мал адууhанай ашаг шэмые хэлбэрщэгүйгөер дээшэлүүлхэ, тиигэжэ гүрэндөө улам ехээр худалдаха талаар табан жэлэйнгээ түсэбэй хараануудые намна... ерээд, холо урид гараhа... совхозууд hара бүри ... hайндэр бүри жэгдэрнэ.

Мүнөө энэ hайндэрэй ... дээрэ тэдэнэй зарим... рэ дурдангүй яажа болохо... hэн эхэнь hайн үхибүүн... лүүдгүй hайрхадаг ха юм. Буряаднай түрүү колхоз... зуудайнгаа түрые мүн ... лүүдгүй дурдана, энэ hа... бай дээрэ омогорхон байна... на.

ЗЭДЫН АЙМАГ бүхэ... рээ табан жэл соо ... ган центнер тарьяа гүрэн... дахаар хараалhан байга... гурбан жэл болоошье үд... шоо эрьежэ харан гэhээ... 504 мянган центнертэ ... байба!

Мухар-Шэбэрэй аймага... ра» колхоз, Заганай кол... байкалиин районой «Пр... лец» колхозой ажалшад та... лэй эсэстэ тариха, ургуу... далдаха гэhэн тарьяагаа... мүнөө жэлдэ хүсөөжэрхёо... саашаза улам өөдөө ... ябанад.

Бара-ээ, бара, тэндэхи... шадта!

БУСАЖА ЕРЭХЭШ, БАЛДАМА

...УРУУЛГАН хүйтэнэй боло... ые зүгнөө юм гү, али үбшэ... ордоһолоо гү, юрэдөөл үг... хойшо гар, хүлэйнь үе ...архираад, бэедэнь ехэл хүн... ба. Хажуугаарнь элдэб бэ... зүрхэ сэдьхэлыень хүл... Гэртэ һуушагүй болохо... Балдама Тугжиевна дулааха... үбсалаад, газаашаа гарана. ...Бусаган, үбдэжэ байгаад ...ошохошниб? Газаа хүйтэн, ...халхи абахашни, — гэжэ нэя ...эхэнь — Мэдэгма Долоди... ...һоонь һанаагаа зобон... ...рэн һагад хэлэнэ.

— Хэлэ ошохогүйб даа, эжы... ерэхэб.

...нь бишыхан. дүрбэ наһа... ...на хүбүүхэн хормойсолдоол, ...а гарана.

...рааһатын баруун, зүүн хой... ...ин үндэр хадануудай орой... ...һа бордоһон шэдэлжэ. са... ...оһон бударна. Тала дайда, ...ай газар дээгүүршье жэжэ ...хүйлаадһан хөөрсэгэнэжэ. ...саана, зелёнкын һууридa ...хэ ябаһан хонин һүрэг, ...мал бүүр-түүр харагдахадал

...марай түрүүшын ольбоной ...харахадаа Балдама Тугжи... ...досоо юундэшьеб буйгаа... ...нги болоно, тугаарайнь бо... ...һанаа сэдьхэлыень улам ...хүлгүүлнэ. «Хорёод жэлдэ ...е хаража ябахадаа нэгэтэ... ...ёо» гэжэ үбдөөгүй, нэгэшье ...шаагүй аад, мүнөө юундэ

иигэжэ үлбэртэбэ, доройтобо гээшэбиб? Али үтэлхэ наһанай түрүүшын тэмдэг гээшэ гү? Үгы даа. Юуншье болог, хүндэ туһагүй миил хара гэрэй дарамта боложо заяандаашье һуухагүйб. Түргэн хүл дээрээ дахин гараад, хонидоо тушаажа абахаараал абахаб. Тиимэ бэлэхэнээр үбшэндэ нэрбэгдээдхихэгүйл байхаб. һая доктор үзөөд, «удахагүй хуушан түхэлдөө орохош» гээ һэн гэжэ бодоходоо. хүлынь һураггүй хүнгэдхэдэл гэнэ.

А АЛИХАНААР ябажа, хонидойнгоо хашаа хорёое харахадань, юумэ бүхэн хуу эмхитэй, гуримтай, дарагаршье һаа, байал дутуу дунданууд бии хэбэртэй. Тээ тэрэ өөрынь улаан гар...раа няг таар шабаһан хашаагайнь ханын зарим шабалта хобхоржо унанхай байна. «Халагни, энээнһээ урда жэлнүүдтэ эды хирэдэ хамаг юумээ үбэлжэлгэдэ хуу бэлэн болгонхой байгша бэлэйбди даа» гэжэ һанахадаа мүнөөшье, мэнэ гэһээр хамсыгаа шамаад хүдэлжэ орохо гү, али халтар зээрдэ мориндоо мордоод гүйлгэшэхэ дуранинь хүрэнэ.

Энэ үедэ ноб ногоон зелёнко тэргэдэ нахииштар ашанхай өөрынь нүхэр Тыкшэ Цыбикович Батор хүбүүнтэеэ хүрэжэ ерэбэ.

— һалхи бордоһон соо зелёнкоёо лажа ашаабта, зобоол ёһотой... Үшөө хэр ехэ үлөөб? — гээд, Балдама Тугжиевна һанаата болоно.

— Бараг даа, хадын нэмэридэ ядаагүй ашаабди. Үшөөл арбаад тэргэ болохо зелёнко бии, — гэнэ Тыкшэ Цыбикович.

— Тиигэбэл, бүхы зелёнкомнай 350 центнер болохолтай?

— Болохо. Хэрбээ 600 гаран эмэ түлгэ тушаажа абаа һаамнай, зун бэлдэһэн 716 центнер үбһэнтэймнай хамтархадаа бардам хүрэхэл байха.

— Тиигээ һаа, тэрэ отара хонидыень түргэн тушаажа абая. Бишье хүл дээрээ гараха болоо хэбэртэйб. Мүнөөдэр хүнгэн, бараг байнаб, — гэжэ Балдама Тугжиевна хэлэнэ.

— Бү яара, һайса бэеэ эдэгээ. Даб лээрэ Баторнай мандаа туһалалсажа байна бээз.

— Үглөөдэртөө город врачта ошожо үзүүлхэм. Бараг лэ гээ һаань, ажалдаа гарахаб, — гээд, тэрэнь шиидэнгеэр хэлэнэ.

Э ГЭЭЛ арбан долоон жэлэй саада тээ эндэ Харгааһатада хонишон боложо ерэһэнһээ Балдама Тугжиевна элихэнээр һанана ёһотой. Өөрынгөө нүхэр Тыкшэ Цыбиковичтэй хоюулан эндэ, хооһон тала байһан газарта анхан түрүүшын һадныг хадхажа эхилээд, эдэ бүхы хашаа хорёо, гэр байра түхеэрһээр энэ хүрэтэр лэ тэндээ таһалгаряагүй хүдэлжэ байна бшуу. Түрүүн Тыкшэ Цыбиковтэнэй өөһэдынгөө хүсөөр энэ байгша, урдуураа дүрбэн сонхотой ехэ байшан гэрые отара дээрээ барюулхадань, зарим зон гайхалсаһан юм:

— Өөһэдынгөө гэр отара дээрэ юундэ барюулхатнай гээшэб? Эндэ бүхы наһандаа хонишон байхагүй ха юмта. Түб тосхондо бууса түхеэрээ һаатнай дээрэл байгаа даа.

Тиихэдэнь Балдама Тугжиевна:

— Отара гээшэмнай хонишоной жэлэй дүрбэн сагта байха ёһотойл гэрынь ха юм. Тиигээгүй, түб тосхондо гэртэйб гээд, хоёрой хоорондо гүйлгөө һаа, хонидоо юун мүртэй харахабши, — гээ һэн.

Сагай түргэн ошохо гээшэнь! Арбан долоон жэл. Энэ үе соо олон юумэ үзэгдөө, харагдаа. Хэзээдэшье мартагдашагүй жаргалтай һайхан үдэрнүүд байгаа. Баһа һанаата болохоор бэрхэтэй хүндэшье саг нэгэнтэ бэшэ ушараа. Хонишоной ажал мэдээжэ ааб даа. Зунай аагма халуун, шаагма бороо соошье хонидоо таргалуулха гэжэ аһан шадалаараа оролдохош, намартаа тэдэнэйнгээ эдихэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ, баһал хара хүлһөө һайса адхахаш, үбэлдөө түлыень һайнаар, гарза хоролтогүйгөөр абахын тула унтаха нойроо, эдихэ хоолоо мартаха тооной ябахаш. Тиигэжэ жэлэй дүрбэн сагта үнэн зүрхэнһөө оролдоогүй, бүхы һанаа сэдьхэл, зүрхэнэй халуун анхаралые хандуулан ябаагүй, эсэхэ сусахые мэдэнгүй хүдэлөөгүй һааш, хаанаһаа һайн үрэ дүн, амжалта туйлагдахаб, мэдээжэ бшуу.

Э НЭМНАЙ ёһотойл ажалай баатаршалга ха юм. Энээнэйнь лэ түлөө арад зомнай, парти, правительствамнай хонишоной ажалые үндэрөөр сэгнэн, эгээл дээдэ магтаал хайрада хүртөөгөө. Хони үсхэбэрилгөөр гайхамшагта ехэ амжалта туйлаһан, ажалай баатаршалга харуулһанайнь түлөө Балдама Тугжиевна Доржиевада 1959 ондо Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо һэмнай. Мүн республикынгаа дээдэ засаг түрэ — БурАССР-эй Верховно Соведтэ депутадаар һунгагдаа. Оронойнгоо ниислэл — Москва хэдэ дахин ошоо. Мүнөө ВЦСПС-эй гэшүүн болонхой.

һайн һайхан ажал хэрэгэйнгээ түлөө Түгнэ нютагай юрын хонишон эхэнэр бүхы Совет орон дотороо, хилын саанашье мэдээжэ болонхой. Ехэ ханха харгыһаа холо, хадын хоорондо хоргодошоһон Харгааһата нютаг руу Корейн арадай республикаһаа, Советскэ Союзай аяар холын заха хизаарһаа үнэн зүрхэнэй, һайн һайханиие хүсэһэн бэшэгүүд ерэжэл байдаг.

Иимэл ха юм даа, манай Совет ороной ажалша, малша хүнэй алдар солo, арюун һайхан хэрэг.

Балдама Тугжиевна Тыкшэ Цыбикович хоёр 17 жэл эхэ хонидые харахадаа жэл бүри шахуу зуун эхэ хонин бүриһөө 100 гаран хурьга абана. Ганцал 1962 ондо ган гасуур боложо, зуун эхэ хонинод 95 хурьга түлжүүлээ. Найман жэлдэ удаагаар түрүүлһэн хүгшэн хонидоо тушаагаад, ондоо эмэ түлгэнүүдые даажа абаха гэжэ байтараа мүнөө Балдама Тугжиевна иигэжэ гэнтэ үбшэлөө ха юм.

Тээсгэн совхозой директор И. П. Акатов парткомой секретарь Б. Б. Базаргармаев хоёр эндэ ябахадаа иигэжэ хэлэһэн байгаа:

— Үндэр наһан болоторoo олон жэлдэ хонин ажалда амжалтатай һайнаар хүдэлөөт. Амарха, аргалуулха дүүрэн эрхэтэйт. Тиимэһээ заабол шэнэ отара хонидые даажа абагты гэжэ баалаха аргамнай үгы. Өөһэдөөл мэдэгты.

— Юу хэлээ гээшэбта. Хорёод жэлдэ хонишоноор хүдэлөөд, гэнтэ мүнөө бага ханяада хэжэгээ хүрэхэдэ айгаад, гэдэргээ таталдаха аалди. Хонигүйгөөр ажаһуужашье шадахаяа болиһон шахуу зон гээшэбди. Илангаяа мүнөө республикынгаа хонин һүрэг үсхэбэрилхэ тусхай мэргэжэлтэй боложо, энээндэ парти, правительствын тон ехэ анхарал табижа байхада бидэ үнинэй хонишод ямар һэшхэлээрээ хажуу талада улэхэбнбди. Улам ехэ урма баяртай, оролдосотой һайнаар хүдэлхэ саг ерээл. Тэдэ эмэ түлгэнүүдыетнай эрхим һайн хонид болгожо үгөөд лэ хоюулан һанаа сэдьхэлээ дүүргэжэ, пенсидэ гарана бээзэбди, — гэжэ Балдама Доржиева хэлээ һэн.

М. НАМЖИЛОВ.
Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхоз.

ХҮДӨӨГЭЙ АЖАЛШАДАЙ БЭЛЭГҮҮД

● Республикын ажахынууд гүрэндөө 37582 тонно мяха худалдаад, юһэ һарын түсэб 114 процент дүүргээ. Яруунын, Баргажанай, Загарайн, Хориин малшад Эхэ орондоо ехэ мяха үгэнхэй.

● Огородой эдеэн — овощ элбэгээр абтажа, гүрэндэшье горитой худалдагдаа. Илангаяа Улаан-Үдын, Загарайн, Бэшүүрэй, Мухар-Шэбэрэй аймагуудһаа капуста, морхооб, үгэрсэ, помидор ехэ ороо.

● Жэлэй эхинһээ хойшо 28000 мянганай орондо 31140 мянган үндэгэн тушаагдаа.

● Ноохон хамта 52205 центнер худалдагдаа гэхэ гү, али жэлэй түсэб 104 процент дүүргэгдээ. Сэлэнгын, Улаан-Үдын, Хяагтын, Түнхэнэй аймагууд «сагаан алта» худалдаха түсэбөө 115—126 процент хүрэтэр дүүргээ.

Тракторист Гурьян Максимович Калашников һайндэроо ехэ бэлэгтэйгээр угтаа. 37 гектар дээрэ куузнку таряад, ургасынь хойноһоо оролдосотойгоор харууһалжа, гектар бүриһөө 250—300 центнер шэмэтэ тэжээл хуряажа абаа. Тиигэжэ Ивалгынгаа туршалга-үйлэдбэриин ажахыда, Улаан-Үдынгөө аймаг дотор эрхимлэбэ. Зураг дээрэ: Г. М. Калашников куузику тэбэреэд байна.

А. НАГАСЛАЕВАЙ фото.

...ТА ...БАЙНЁР

...а оной баян ургаса бү...агдажа, алтан шара та...г, амбаарта оруулагдаад, ...уд колхозой мастерскойдо ...н зэргэлүүлэгдэжэ табиг... ...оолшье комбинезоноо тай... ...бун гэхэ, амарха саг ерээ. ...дэ Мухар-Шэбэрэй аймагай ...Ленина» колхозой ком... Цыренжаб Дашиев богони... ...р соо 3800 центнер таряа ...аймагайнгаа «Одон» сое... ...жо туһалһан, тэндэ үшөө ...центнер таряа хуряалсаһан ...Зураг дээрэ: комбайнер ...

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Москвагай ВДНХ-да ороходо алха хадуур хоёрые бахим бариһан хүдэр дорюун хүдэлмэришэн, таряашан эхэнэр хоёрой дүрэ хүн бүхэнэй анхарал татажа, сэдьхэл зүрхэ хүдэлгэдэг. Энэш тээд хүдэлмэришэ зоной, хүдөө ажалшадай нягта холбоогой һүр жабхаланта һүлдэ тэмдэг гээшэ ааб даа.

БАЛТА ХАДУУРАЙ БАРИСААН

Манай Ленинэй ордено ЛВРЗ Буряадай промышленностиин гигант болоно. Түмэр харгыгаар нээрэн түерэн гүйлдэгшэ хүсэтэ локомотивуудые заһабарилан, үдэр һүнигүй эршэ зоригтойгоор ажалладаг эдэ хүдэлмэришэд һү, тоһо, мяха элбэгээр үгэдэг хүдөө ажалшад тухайгаа хододоо һаналаа табижа, шадаал һаа, ехээр туһа хүргэхые оролдоно.

Жэшээлхэдэ, манай заводой хүдэлмэришэд Яруунын аймагай колхоз болон совхозуудые шефтээ абажа, ажалдань туһалхаяа олоороо ошодог заншалтай. Байгша оной августһаа октябрь һара гаратар манай 400 хүдэлмэришэд шефтээ абаһан ажахынуудтаа ошожо, ургасаяа хуряахадань туһалһан байна.

Тэрэнэй хажуугаар манай заводой барилгын таһагай хүдэлмэришэд хүдөө ажалшадай орохо байрын гэр, хонидой хото хорёо, үнеэдэй типовой байрануудые һайн шанартайгаар барижа, баяр баясхаланда хүртэгшэ.

һүүлэй хоёр жэл соо заводоймнай хүдэлмэришэд хонидой 17 байра гэхэ гү, али 10 200 хониной орохо дулаан байра, 30 гүлэ айлай байха үндэр сагаан гэрнүүдые бүтээһэн юм. Байгша ондо Яруунын совхоздо 200 үхэрэй орохо байра, 600 хонидой байра, мүн Иисэнгын совхоздо 200 тугалай байра, хүдөөгэй механизаторнуудай хамтын байшан бариһан байна.

Аймагай түб Сосновоозерск һууринда соёлой байшан мүн лэ манай хүдэлмэришэдэй хүсөөр бүтээгдэһэн. Энэнь городойхидол адли халуун уураалаар дулаасуулагдаха юм.

Яруунын аймагай ажалшадта манай заводой хүдэлмэришэд үбһэ, таряагаа хуряахадань туһа хүргэхэһөө гадна, һонирхолтой зүжэг наада харуулжа, хүдөө зониие баясуулдаг юм. Локомотив хабсаралгын цехэй слесарь Владимир Морозовой хүтэлбэрилдэг агитбригадынхид байгша ондо һонирхолтой зүжэг наада хүдөө ажалшадта олоор харуулжа, олоной һайшаалда хүртэһэн байна.

Таряа хуряалгын дүүрэжэ, намарай тэниглэн сагай хүрэжэ ерэхэдэ, манай заводой хүдэлмэришэд хүдөөгэй түрүү ажалшадые өөрынгөө заводой соёл гэгээрэлэй ордондо урижа, коммунис ажалай ударнигуудай слёт үнгэргэдэг. Эндэ түрүү механизаторнууд, түрүү хүдэлмэришэд уулзажа, ажал хэрэг тухайгаа аха дүү мэтэ, халуунаар хөөрэлдэжэ, хүхюунээр үнгэргэдэг заншалтай. Түрүү механизаторнуудта, һаалишад болон хонишодто үнэтэ бэлэг барюулагдажа, хүдөө ажалшадай болон хүдэлмэришэн ангиин хоорондохи холбоон улам бэхижэнэ гээшэ. Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойе угтуулан, заводой залуу хүдэлмэришэд октябриин 23-най үдэшэ соёл гэгээрэлэй ордон соогоо һайндэрэй үдэшые үнгэргэхэ юм. Эндэ мүн лэ Яруунын аймагай түрүү комсомолшууд уригдаа.

Хүдэр дорюун хүдэлмэришэн анги хүдөө ажалшадтайгаа гар гараа барилсаад, нэгэ һанал бодолтойгоор ажаллан, улам ехэ амжалтануудые туйлажа, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула шармайн ажаллажа байна.

О. КУЧУК.
ЛВРЗ-гэй партийна комитедэй секретариин орлогшо.

АЖАЛША ХҮНЭЙ АМБААР ДҮҮРЭН

Е. БУТАКОВ,
Зэдын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир, Социалис Ажалай Герой

Өөһэдынгөө һайндэрые бригадымнай механизаторнууд шэнэ амжалтаар угтахые хүсэһэн юм. Энэ жэлдэ орооһо тарьянай баян ургаса хуряагдаа. Хамта 1300 гектарта орооһо таряа тараад, га бүриһөө дунда зэргээр 17,2 центнер; тэрэ тоодо 850 га шэнниисэһээ гектарай 19 центнер ургаса хуряагдаба.

Ажалай иимэ үрэ дүн бригадымнай бүхы зониие баярлуулна. Баян ургаса абаха гээшэ механизаторнуудай өөһэдынь оролдолго. Тэдэнэр табан зуугаад гектар газар уһалаа, зарим участогуудтаа минеральна утэгжүүлгэнүүдые хэрэглээ. Агротехническэ заабаринуудые нарийнаар сахижа, тарилгаа богонихон болзорто дүүргэжэ, ургасыень һайнаар харууһалһан байгаабди. Комбайнернууд Даба-Доржо Жапов, Иннокентий Поддельский болон бусад ажалай үльгэр жэшээ харуулаа. Үнинэй комбайнер Банзаракца Цыденов энэ намар 912 гектар таряа баал болгожо, 122 га шэниисэ комбайнаараа сэхэ хадаа. Урдань аймагай чемпион алдартай ябаһан энэ нүхэрнай социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараба.

«Ажалша хүнэй амбаар дүүрэн» гэлсэгшэ. Тиимэһээл мүнөө жэлдэ оролдосо үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ, техникээ бүтээсэтэйгээр ашаглажа, намарайнгаа баян ургасые хаһа сагтань хурлаба гээшэбди. Агууехэ Ленинэй нэрые мүнхэлжэ байһан манай колхозшье аймаг соогоо шалгарна. Шэнэ ургасын дээжэһээ арба мянган центнер орооһо гүрэндөө худалдаха түсэбөө мүнөө гурба дахин үлүүлэн дүүргэнхэйбди. Колхоздомнай ургуулагдаһан таряанай хэмжээн бүхыдөө зуу мянга шахуу центнер боложо, хараалһан түсэбөө 22 мянган центнерээр үлүүлэнхэйбди.

Бидэнэр Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна үдэрые амжалтатайгаар угтаад байхадаа, ерэхэ жэлдэ баян ургаса абахын түлөө тэмсэнэбди. Тарилгынгаа үрэһэ хүрэнгые буридхэжэ абаабди. Намарай паар хахалха түсэбөө бэелүүлээбди.

ҮДЭР ҺҮНИГҮЙ

Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой Таһархайн отделенидэ һолоомо зөөлгэ түлэг дундаа. Трактористнууд Дугар-Цырен Шожоев Намсарай Таряшинов хоёр үдэр һүнигүй ээлжээлэн, 15 километрэй зайһаа һолоомо шэрэнэ. Тэдэнэр сүүдхэдээ хоёр тэргэ шэрэһэн нэгэ трактораар 240 центнер һолоомо фермэдэ асарна. Механизаторнуудтай хамта Бадма-Цырен Малзуров, Илья Андыков гэгшэд хүдэлнэ. Тэдэнэр һолоомо тэргэдэ ашалсана, буулгалсана.

Трактористнууд Дагба Малзуров Дондок Будаев хоёр һүри хаяха түхеэрэлгөөр тэргэдэ һолоомо ашана. Нэгэ тэргэдэнь дунда зэргээр 27—30 центнер тэжээл ашагдана. Эдэ механизаторнууд бүхы һолоомоёо ноябриин нэгэн болотор зөөжэ дүүргэхэ түсэбые хахад һараар уридшалан дүүргэхэ гэжэ шиидээ. Мүнөө тэдэнэр 4000 гаран центнер һолоомо зөөгөөд байнхай. Отделениин механизаторнууд энэ амжалтаяа хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй һайндэртэ зорюулна.

В. ТУЛАЕВ.

ВДНХ-гай залнуудһаа

БУРЯАДАЙ ХҮДӨӨ АЖАХЫ

Манай республика хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгэ, гүрэндэ худалдалгаар гурбан жэл удаа СССР-эй Арадай ажахын туйлалтые харуулһан выставкэдэ хабаадалсажа байна.

Нёдондо республикымнай ВДНХ-да хабаадаха эрхэтэй болоходо, хүдөө ажахын мянга шахуу хүдэлмэрилэгшэд оронойнгоо ниислэл ошожо, выставкэтэй танилсаа һэн. СССР-эй ВДНХ-да Кабанскын, Түнхэнэй, Сэлэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Прибайкалиин, Улаан-Үдын аймагууд хабаадаха эрхэ олоһон байна. Эгээл түрүүшынхеэ Баунтын, Ахын аймагууд тэрээндэ оролсоһон юм.

Мүнөө жэлдэ 30 колхоз, совхозууд выставкэдэ хабаадаа. Мүн Буряадай сорт туршалгын инспектурада, гурбан сортучастогуудта тиимэ эрхэ олгогдоо. Тиигэжэ эгээл олон хүн Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Сэлэнгын аймагуудһаа Москва ошохонь.

«Птицеводство» гэһэн томо павильон соо Кабанскын совхоз харуулагдажа байдаг. Түс ажахы нёдондо бүхы таряалан дээрэһээ дунда зэргээр 15,1 центнер орооһо таряа хуряагаа, шубуу олоор үсхэбэрилжэ, эхэ нугаһан бүриһөө 125 килограмм мяха гүрэндөө худалдаа. Эндэ үсхэбэрилэгдэһэн Бельца түрэлэй нугаһанууд выставкэдэ хоёрдохи жэлээ харуулагдажа байна. ВДНХ-гай путевкоор совхозой 50 хүдэлмэришэд оронойнгоо ниислэл ошонхой.

«Ветеринария» гэдэг павильондо ветеринарна эрдэмэй кандидат Г. И. Титовой хүтэлбэрилдэг научна-үйлэдбэриин лабораторидохи ажал олондо анхарагдана. Энэ лабораториин эрдэмтэд нарай малай балсан мяханай сайража үбдэдэг үбшэн һэргылхэ, аргалха талаар дүй дүршэлтэй болоһон байгаа.

«Орооһо таряанай» павильондо Буряадай туршалгын станциин өөһэдтөө бии болгоһон элдэб сортын орооһон, мүн «Онохойская 4» сортын шэниисэ багсалан табяатай байдаг. Гадна «Байкал» племхоз жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 4182 килограмм һү һаажа, 42 малшадаа выставкэдэ эльгээһэн байна. Прибайкалиин аймагай «Заветы Ильича» колхоз нёдондо 100 үнеэн бүриһөө 107 тугал түлжүүлжэ, үнеэн бүриин 2129 килограмм һү һаагаад, ВДНХ-да хабаадаха болоо.

РСФСР-эй габьяата агроном Виталий Иванович Левенко гурбадахи жэлээ выставкэдэ хабаадана. Тэрэнэй хүтэлдэг сортоучасток теплицэдэ овощ ургуулхадаа, агротехническэ шэнэ аргануудые ажалдаа хэрэглэһэн, тиигэжэ баян ургаса хуряана. Сэлэнгын аймагай Химнын совхоз зүгынүүдэй булэ бүхэнһөө 72—78 килограмм мёд суглуулжа, выставкэдэ хабаадаа.

Л. ГЕРАСИМОВА.

...ҮРЫСӨӨНЭЙ ХҮСЭН

...Табан жэлые — дүрбэн жэл... ...түүхэтэ уряа дахинаа ...дарсаг түгүүд дээрээ ал... ...уулжа байгаа Кабанскын ...малшад һү, мяха ехээр ...гүрэндөө худалдаха гэһэн ...хойто жэлдэ сүм дүүргэ...

...атагүй дүүргэхэбди!.. ...түргүүтэй ол...бди!.. — гэ... ...р дуунууд Байгалай дол... ...баагүй шангаар гарана. ...тэшэлэн... Иимэ жэшээ... ...оржол байна.

...дай үрэжэлтэ газар дээрэ ...халуун хаһа һэб гэбэ. ...алша таряашадай досос, ...удай хүтэлбэрилэгшэдэй, ...ажахын мэргэжэлтэдэй до... ...ы коммунистнуудай досоо ...гүй, һайндэрэйнгээ мүнгэн ...мордонхой, ульгам хатар... ...аа уламынь шангаар та... ...тэдэнэр алдарта зуун жэ... ...найрай угаа ехэ урилдаан... ...ууһаар, урдахи зорилгоо ...одорхойлон һонирхоһоор. ...рээр бододог зандаа, үдэ... ...орой зүбшэлдэдэг хэбээрээ. ...ай бүтэжэл байхада. ...хурсадажал байдаг — хү... ...ажалшадай наһа үеын нан... ...шал! Тэрэ заншал мүнөө

коммунис ажалай шэнэ удхаар сог зали бадарха ерээдүйн элбэг дэлбэг байдалые гиигүүлнэ.

Энэ гэгээн байдалай эршэ тамирые Ильичэй гагнаһан, зүблэлтэ засагай шэрээһэн, ленинскэ партиин хатуужуулһан олонациональна совет арадуудай татаашье һаа таһаршагүй, матаашье һаа матаршагүй хани барисаан тэжээнэ. Олон ондоо үндэһэ яһатанай нэгэдэмэл тэнюун ажабайдалые зохёохо Ленинэй гол бодолой манай орондо бэежэн батажан ерэһые республикын хоёр заха нютагуудай юрын жэшээ дээрэ үльгэрлэн хэлэхэдэ элитэ болоно.

Арбаад жэл үнгэрөө. Би Баргажанай суута Баян-гол нютаг ошоо бэлэйб. Урда һүнинь нэгэ иимэ, зүрхэ доһолгомо ушарал гараһан байба. Хонидой хурьгалжа байһан сүлөөгүй үе байгаа. Үглөө үүрээр нэгэ хонишон эхэнэр галаа түлижэрхёод, хонидтоо гараа һэн ха. Ошон гэхэдэнь, хонид хойно-хойноһоо түрэжэ, хурьгад шаад гэлдэжэл байба. Сакманщигуудаараа хурьгадые сүлөөгүй абажа, амыень үлеэжэ ами оруулжа, эхэдэнь хүхүүлжэ, тээгэлжэ байһаар үдэр болгобо. Эсэшэһэн юумэ сайгаа ууха гэжэ ерэхэдэнь, шэнэхэй гэрынь дүлэ бурьялжа байба. Теэд айл аймагаархиниинь бултаараа сугларжа хэды сарабашье, абаржа урдибэгүй. Урдын саг һаань, тэрэ хонишон эхэнэр, хооһоржо, хэтэ заяандаа барлаг боложо гү, али гуйраншан боложо ошохо һэн. А мүнөө... Тэрэ үдэртөө правлениин суглаан боложо, шэнэ гэр хамтын хүсөөр дары бариха гэжэ шиидхэбэ. Хамтын суглаашье зарлажа саг бараһанай хэрэггүй байшаба. Тэндэхи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой арбан хоёр ондоо яһатан зон сугларжа, өөһэдынгөө дураар, зүрхэнэй захяагаар гэр соохи бараан, бүхы үнэтэй үнэгүй хэрэгсэл хогшол дууһыень асаржа бэлэглэбэ. Баярлаһан хирээ бархирба даа! Теэд бархирһанайшье үлүү, совет хүнүүдэй сэдьхэл зүрхэн, бэе бэедээ туһалалсаха, эльгэсэхэ заншал, үндэһэ яһа илгахагүй үнэн сэхэ дуран иимэ!

Үшөө нэгэ баримта. Баргажанай Баян-голһоо Сэлэнгын Юрөө нютаг ошоё. Тэндэ мүн лэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз бии. Тэрэ колхозые СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Социалис Ажалай Герой Жамсо Ванкеев хүтэлбэрилнэ. Тэрэ хамтын ажал байгуулалсаһан хуушанай ударидагша, коммунист. Хөөрэлдэхэдэ, илангаяа хүнүүд тухайгаа, колхознигууд тухайгаа, омогтойгоор һайрхана. Юу һайрхаа гээшэб! Бодото дээрээ бултуулан тиимэ ха юм.

«Манай колхозой хамтын ажалтан 10 үндэһэ яһатан зонһоо бүрилдэнэ. Манай обществын энэ бишыхан ниитын үүр хадаа Совет Социалис Республиканuудай Союзда хамтарһан аха дүү арадуудай агууехэ холбоое гэршэлнэ. Энэ хадаа арадуудай хоорондохи аха дүүгэй хани халуун барисаанай Ленинскэ гол бодолой илаһые баталаа» — гээд нүхэр Ванкеев хөөрэнэ.

— Ленинэй энэ гол бодолой илалта манай эндэ хамаг бүхы юумэн дээрэ, алхам бүридэмнай, ажалай халуундашье, һайндэрэй сэнгүүдэшье үзэгдэдэг. Буряадууд бултааран ород хэлэтэй, заримаанинь татараар хөөрэлдэжэ байха, олон ородууднай буряадаар мэдэхэ, татарнууд буряадаар дуулалдаха. Колхозоймнай соёлой байшан соо ород, буряад, татар, чуваш болон бусад хэлэн дээгүүр дуун таһалдадаггүй, ханхинажа байхань һайхан.

Түрүү уладаймнай манлай дээрэ буряад һаалишан — Социалис Ажалай Герой Пэлжит Жалсанова, ород һаалишан Роза Белых, мал адуулагша татаар Равелий Исламов, чуваш шофер Михаил Иванов болон бусад ябана. Мүнөө тэдэнэр Ленин багшын зуун наһанай ехэ найрта ажалай баян хэшэг бэлэдхэжэ байна...

Буряад орондомнай бурьялма хүсэтэ мүрысөөнэй шэнэ шэнэ долгинууд эбхэржэл байна. Ленин багшын анха зааһан, Ильич багшын бэеэрээ хабаадалсаһан, хожомынь «Агууехэ эхи таталган» гэжэ Владимир Ильичэй юрөөһэн коммунис субботнигһоо һабагша татаһан манай үеын мүрысөөн заха хизааргүй. Хаанашье, ямаршье ажалда хүдэлхэ, — тэрээнэй жолоо барихал байхат! Тиихэдээ, мүрысөөнэй жолоо гээшые миил һула табижархихагүй, хэрэгтэй тээшэнь залажа ябаха хэрэгтэй. Энээн тухай Ленин нэгэтэ бэшэ зааһан байна, энээн тухай манай парти үдэр бүри оролдоно. Энэ хадаа манай али бүхы амжалта, дабалта, туйлалта, илалтануудай зайлашагүй нүхэсэл мүн. Энээн тухай манай хүдөө нютагуудай олон түмэн ажалша зон өөһэдынгөө энгэртэ носоһон жэнхэни һайндэрэйнгөө бай дээрэ батаар мэдэржэ байна.

Цэдэн ГАЛСАНОВ,
поэт.

ТҮРҮҮШЫН КОМСОМОЛШУУДТАЙ УУЛЗАЛГА

«Буряадай залуушуул» газетын редакцида хорёод оной комсомолшуудтай уулзалга һаяшаг болоо. Тэндэ Буряадаймнай түрүүшын комсомолшууд—пенсионернүүд нүхэд Кузычев, Барабанов, Балдано, Островская, Рампилова, Мункоев, Ербанова, Хабаев, Тимошина, Левский, Южук, Серебрянников, Ветлужеский, Цыденов болон бусад суглараа. «Буряадай залуушуул» газетэ — ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулан, «Комсомол залуу наһамни» гэһэн гаршаг доро хорёод оной комсомолшуудай хөөрөөнүүдые өөрынгөө хуудаһанууд дээрэ хододоо толилно.

Эдэ аха нүхэдэй үнгэрһэн сагай дайшалхы ба ажалай алдар солын арюун замай хэрэгүүд ургажа ябаа залуу үетэнние коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ һайн һайхан жэшээ боложо үгэнэ. Буряадаймнай түрүүшын комсомолшууд граждан дайнай үедэ сагаантанай үлэгдэлнүүдые үндэһөөрнь үгы хэлсэһэн, ами наһаяа хайрлангүй, хатуу тэмсэл ябуулалсаһан байнэ. Тэдэнэр залуу Совет засаг бэхижүүлгэдэ, арадай ажахые шэнэдхэн байгуулгада, хүдөө ажахые коллективизацилгада, ороноо индустриализацилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, ажабайдалай үргэн замаар ябажа гараһан байха юм.

Түрүүшымнай эдэ комсомолшууд залуушуулай редакциин эдэбхитэй туһамаршад болоно. Редакци хадаа ойртожо байгаа һайндэрэйнгөө урда тээ эдэ нүхэдые редакцидаа урижа, тэдэнэрэй һанамжа, дурадхал болон зүбшэлнүүдые дуулаа. Тэндэ үгэ хэлэгшэд тэрэ үеын комсомолшуудай ажахын болон соёл культурын али бүхы һалбаринууд дээрэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан, партиин ябуулжа байгаа политикые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө сусаршагүй тэмсэлшэд байһан тухайнь хөөрөө. Тиихэдээ партийна организацинуудай үнэн туһамаршад байгаа.

Совет засагые байгуулха үедэ сагаан бандидуудаар, хариин интервентнүүдээр ушаруулагдаһан эбдэрэл һандаралнуудые һэргээн бодхохо ябадалда тиихэ үеын комсомолшууд болон залуушуул эсэхэ сусахые мэдэнгүй эршэтэй шангаар ажаллаһан байха юм.

Тиихэ үеын комсомолшууд хаа хаанагүй—город, хүдөө нютагуудта хүдэлхэдөө ажахыгаа социалис ёһоор шэнэдхэн байгуулгын тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябалсаа. Соёлой гуламта бологшо клуб, улаан булан нээхэ, зүжэг наада харуулха гэхэ зэргын хүдэлмэри эмхидхэхэ, залуушуулые һурган хүмүүжүүлхэ ябадалда тэрэ үеын комсомолшуудай үүргэ тон ехэ байһан.

Колхоз байгуулгын үедэ нюдарган баяшуул болон лама бандинарта эсэргүү ангиин шанга тэмсэл ябуулаа. Тиигэжэ хүдөө ажахые социалис ёһоор хүгжөөхэ хэрэгтэ тэдэнэр ехэ үүргэ дүүргэлсээ. Ороноо индустриализацилгын үедэ республикымнай залуушуул промышленна шэнэ барилганууд дээгүүр шэн зоригтойгоор ажаллаа.

Эндэ үгэ хэлэһэн нүхэд Мункоев, Кузычев, Хабаев, Южук, Серебрянников, Ветлужеский, Тимошина, Ербанова, Барабанов, Петров болон бусад эдэ бүхэн тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Редакциин дэргэдэхи штатна бэшэ секциин хүдэлмэридэ хабаадалсадаг эдэ хуушанай комсомолшууд газетын хүдэлмэри тухай асуудалда анхаралаа хандуулан, өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые оруулаа.

Буряадайнгаа түрүүшын комсомолшуудай алдарта хэрэгүүдые үргэлжэлүүлэгшэ—жараад оной комсомолшууд аха нүхэдтэеэ адли тэгшэ алхалан, ойнгоо баярай һайндэрые угтахань.

Н. ЦЫБЕНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хорёод онноймнай комсомолшууд «Буряадай залуушуулай» редакцида болоһон уулзага дээрэ.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

БУРЯАД ТЕАТР ШЭНЭ ЖЭЛД[...]

Хүшэгын нээгдэхын урда тээ

1968—1969 онуудай театральна сезониие абажа хараха болоо һаа, тэрэнэй гол зорилго хадаа В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бүхы совет арадтаяа, бүхы түрүү хүн түрэлтэнтэй хамта ажалай эрхим бэлэг асархын түлөө оролдолго болоно.

Манай театр үнгэрһэн жэлдэ Совет засагай 50 жэлэй ба агуу ехэ пролетарска уран зохёолшо А. М. Горькиин түрэһөөр 100 наһа гүйсэһэнэй ойнуудай үеэр амжалтатай хүдэлжэ гараһан гээшэ. Гансахан табигдаһан зүжэгүүдэй нэрые дурдабал, В. Шекспирэй «Лир Хаан», Ц. Шагжинай «Хабарай дуун», М. Горькиин «Васса Железнова» гэһэн удхыгаа талаар гүнзэгы, дэлхэйн ба совет театрай классическа зүжэгүүдые харуулһан байхабди.

РСФСР-эй драмын, хүгжэмэй ба хүүгэдэй театрнуудай бүхэроссийска харалганuудта Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад театр үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн байха. Тиигэжэ театрай коллектив дээрэ дурсагдагша гурбан зүжэг эрхим һайнаар харуулһанайнгаа түлөө Нэгэдэхи шатын дипломдо хүртөө юм. Мүн Нэгэдэхи шатын дипломоор Лир хаанай рольдо наадаһан РСФСР-эй арадай артист В. К. Халматов, Цыбаанай («Хабарай дуун») рольдо наадаһан БурАССР-эй габьяата артист С. Д. Будажапов, мүн театрай режиссёрнууд—БурАССР-эй искусствануудай габьяата ажал ябуулагшад Ф. С. Сахиров, Б. Г. Аюшин гэгшэд шагнагдаһан байна.

Театр заншалта ёһоор республикынгаа ба хүршэ округуудайнгаа хүдөөгэй ажалшадта «Эхэ тухай домог», «Үнгэрһэн хэрэг», «Урда зүгэй мүшэд», «Худань хүдаяа варени эдихыень уриба» гэһэн зүжэгүүдые харуулаа юм. Илангаяа Агын буряадай национальна округой ажалшад манай артистнарые халуунаар угтаһан, зүжэг бүхэндэмнай үндэр сэгнэлтэ үгэһэн байна.

Үнгэрэгшэ зун Улаан-Үдэ хотымнай, мүн республикымнай хүлөө аймагуудай ажалшад Ленинградай гүрэнэй хүгжэмэй ба киногой институдай буряад студиин оюутан Лопе де Вегэй «Чудеса пренебрежения», Ц. Шагжинай «Будамшуу» гэжэ зүжэгүүдые, мүн концертнүүдые харуулһан байна. Буряадаймнай аҳамад артистнуудай халаан боложо орохо эдэ залуушуул наадануудаа Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулаа һэн. Республикын ажалшадые эрхим һайнаар хангаһанайнгаа түлөө тэдэнэр КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай Министрнүүдэй Соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна.

Буряад драмын театр үнгэрһэн жэлдэ 270 спектакль, концертнүүдые табиһан, тэрэниинь 58 мянган хүн зон хараһан гээшэ. Энэ бага хүдэлмэри бэшэ даа. Артистнараймнай оролдолгын, эдэбхи үүсхэлэй бодото гэршэ болоно.

Манай театр мүнөө эхилхээ байһан шэнэ сезондоо ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулжа хоёр шэнэ зүжэг бэлдээ. Тэрэнэйнь нэгэн буряад совет литературын үндэһэ һуури табилсагшадай нэгэн Хоца Намсараевай «Цыремпил» гэжэ суута туужын үндэһөөр бэшэгдэһэн «Сэрэмпэл» (ном иимэ нэрэтэйгээр тон түрүүшынхеэ гараһан) гэжэ зүжэг болоно. Тэрэниие Б. Г. Аюшин бэшэһэн, тиигээд сцена дээрэ зохёон табиха юм. Сэдүүгэй Сэрэмпэлэй рольдо артист Ц. Пурбуев, Должодой рольдо М. Зориктуева, Н. Токуренова гэгшэд наадаха. РСФСР-эй искусствануудай габьяата ажал ябуулагша, композитор Ж. Батуев хүгжэмынь бэшэжэ, БурАССР-эй арадай зураашан Б. Чернутов сценыень гоёогоо.

Энэ жэлдэ табиха хоёрдохи зүжэгнай залуу драматург Бимба Галсановай «Этигэл» гэжэ пьеса оюутан болоно. Энэ зохёо[...] мүнөө үеын совет залу[...] хани нүхэсэл, инаг дура[...] хөөрэгдэхэ. Режиссер Ф. С[...] тэрэниие сценэ дээрэ [...] композитор Б. Цыренда[...] жэмыень бэшэхэ.

Мүнөө үедэ манай теат[...] лэг артистнар «Адуу на[...] гэжэ буряад уран һайхан[...] до буулгуулжа байгаа юм. [...] дундаһаа илангаяа Бур[...] арадай артист Д. Д. До[...] габьяата артист Д.-Д. Ж[...] залуу актриса Л. Егорова [...] һонирхолтой образуудые [...]ха.

Мүн РСФСР-эй арадай [...] В. К. Халматов, РСФСР-эй [...]та артистнар М. Н. Сте[...] Ю. П. Шангина, БурАССР-[...]дай артистнар Д. Д. До[...] Г. Ф. Лосев, БурАССР-эй [...]та артистнар Г. Б. Бут[...] Д. С. Чимитова, В. И. Ам[...] артистнар С. Уладаева, [...] жимитыпова, Ц. Гончиков[...] Абушеева, Ц. Пурбуев боло[...]сад шэнэ рольнуудта наа[...] бэлдэжэ байгаа юм.

Манай театр жэлэй эхэ[...]тор элитэ фельетонист [...] Ленч гэгшын «Ши хадаа [...] шэб!» гэһэн шог зүжэг, [...] Галсановай «Намарай гурбан [...]» гэжэ пьеса табиха түсэбтэй.

В. И. Ленинэй түрэһөөр [...] жэлэй ойдо театр Д-Р. Ба[...]байн «Галаар эрьеһэн гал[...]жэ шэнэ зүжэгые табиха [...] ехэ зохёол дээрэ автор, мүн [...]шье мүнөө үедэ хүдэлж[...]на гээшэ. Гадна поэт Ни[...] Дамдинов Буряадай түрүүш[...] дэмтэн Доржи Банзаровай [...]най ябадалай, ажал ябу[...] һүүлшын жэлнүүдые хару[...] шэнэ пьеса бэшэжэ байна.

Театраймнай коллектив [...] жэлдэ эрхим һайн зүжэг[...] табижа, республикынгаа ол[...]тые ехэтэ баярлуулхын, [...]нэй сэдьхэлдэ һайн һайхан [...]рэл түхеөхын түлөө ехэтэ [...]доһоор.

Октябриин 19-дэ хүш[...] нээхэмнэй. Зүжэг наадан[...] олоороо ерэхыетнай урина[...]

Октябриин 19-дэ манай Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряадай гүрэнэй драмын театр 36-дахи театральна сезоноо нээхэнь.

Театрай коллектив үнгэрһэн туйлалтануудаа, дутуу дунданууддаа дүүрэнээр бэгсаажа, шэнэ жэлдэ харагшадай баясамаар зүжэгүүдые бэлдэхэ гэжэ оролдсо гээшэ. Илангаяа мүнөө үе сагай эгээн ехэ асуудалнуудта дүүрэнээр харюусаха, совет хүнүүдэй ухаан сэдьхэлые баясааха ажал театраймнай коллективэй гол зорилго болоһон байна.

Ц. БАЛБАРО[...]
театрай директ[...]

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО
ХИЛЫН ГААНАҺАА

УРДА ВЬЕТНАМАЙ ПАТРИОДУУДАЙ СОХИЛТО

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхын түлөө тэмсэгшэ арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй отрядууд Тхуаумот провинциин хойто хүбида октябриин 4-һөө 6 болотор дайсанай 750 солдадые алаһан, шархатуулһан байна. Мүн эдэ патриодууд дайсанай 77 танк ба бронетранспортёр галдаа гэжэ ВИА агентство дамжуулан мэдээсэбэ.

Шокчанг провинцида дайлалдажа байгаа патриодуудай отрядууд Кауден гэжэ газарта сентябриин 22-то дайсанай 80 солдадые алаһан, шархатуулһан байгаа. 20 солдат плендэ абтаа. Патриодууд тэрэшэлэн олон буу зэбсэг, һомо хэрэгсэл гартаа оруулһан байна.

ЭБ НАЙРАМДАЛ БЭХИЖЭНЭ

ДЕЛИ. (ТАСС). Үнэн сэхэ талархалтай байһаараа ходо шалгардаг инди-совет хани барисаан һүүлэй жэлнүүдтэ илангаяа амжалтатайгаар хүгжэжэ, үргэдэжэ байна. Совет арадай энэдхэг арадта хани ёһоор ходо хандадаг байһандань адли — тиимэ хани ёһоной хандаса Советскэ Союзда ходо үзэжэ байгаабди гэжэ Индиин олониитын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, соёлой талаар холбоо барисаа хүгжөөхэ инди-совет бүлгэмэй президент К. П. Ш. Менон СССР-тэ һая ошоод ерэһэн тухайдаа хөөрэхэ зуураа мэдүүлбэ. «Советскэ Союзда барилгын далайсые хаража илангаяа ехээр гайхааб. Энэ талаар угаа ехэ амжалта туйлагдаһан байна» — гэжэ Менон тэмдэглэбэ.

АМЕРИКЫН КАПИТАЛ ИНДОНЕЗИ РУУ ШУРГАНА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Индонезиин засагаархид гадаадын инвеститорнуудта, наймаанай фирмэнүүдтэ таатай зохид байдал бии болгобо гээд Холбоото Штадуудай тон томо банкын—«Бэнк оф Америка» гэдэгэй бюллетень дотор хэлэгдэнэ. Индонезиин шэнэ хуулиин ёһоор, гадаадын монополинууд өөһэдынгөө ашаг олзоһоо налог түлэхэгүй юм ха.

«Бэнк оф Америка» өөрынгөө хоёр таһагые Индонезидэ байгуулаад, мүнгэн жасын талаар тэдхэмжэ үзүүлхэбди гэжэ американ монополинууд найдуулба.

УЛАМ ОЛООРОО ПАНХАРУУДТАНА

ТОКИО. (ТАСС). Энэ оной сентябрь соо Японой 772 компани панхаруудтаабди гэжэ соносхоо. Тэдэнэй үри доёмхо бүхыдөө 56 миллиард иен болоһон байна. Январьһаа сентябрь хүрэтэр Япондо 8416 компани панхаруудтаа. Тус бүриинь үри доёмхо 10 гаран миллион иен болоһон байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэл үе соо 8191 компани панхаруудтаһан.

Браззавиль Киншаса хоёрой хоорондохи дипломатическа харилсаан таһарба

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Конгын (Браззавиль) правительство Конготой (Киншаса) дипломатическа харилсагаа таһалба. Мэдээжэ конголез политическэ ажал ябуулагша Пьерр Мулеле гэгшые Киншасада саазалһаниие буруушааһанай тэмдэг болгожо иимэ шиидхэбэри гаргагдаба. . .

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ—МАНАЙ КОМПАС

СОФИ. (ТАСС). Тон зүб компас бологшо марксизм-ленинизмээр ходо хүтэлбэри хэхыемнай мүнөөнэй орёо оршон байдал эринэ гэжэ Болгариин Коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Тодор Живков мэдүүлбэ. Болгариин телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, октябриин 10-да Софида Болгариин ниислэл хотын комсомолой эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшадай үмэнэ үгэ хэлэхэдээ, тиигэжэ мэдүүлһэн байна. Тэрэ суглаан дээрэ мүн Цола Драгойчева, Тодор Павлов, Станко Тодоров болон БКП-гэй бусад хүтэлбэрилэгшэд байлсаба.

Дэлхэй дээрэхи хүсэнүүдэй мүнөөнэй хубаарал тухай хэлэхэ зуураа, дэлхэйн социалис байгуулалтын, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэриинэй хүдэлөөнэй, дэлхэйн национально-сүлөөрэлтын хүдэлөөнэй удха шанарые Т. Живков тэмдэглээ. «Дэлхэйн социалис байгуулалтын гол хүсэниинь Советскэ Союз юм, энэ байгуулалта агууехэ түүхэтэ үүргэеэ амжалтатайгаар дүүргэнэ» — гээд оратор хэлэбэ.

Тодор Живков тэрэшэлэн Болгариин дотоодын хүгжэлтын асуудалнууд дээрэ тогтоо. 25 жэлшье болоогүй байхада, болгар арад Компартиингаа хүтэлбэри доро, Советскэ Союзай ба аха дүү бусад социалис оронуудай үнэн сэхэ туһаламжаар материально-техническэ хүсэн түгэс үндэһэ һуури байгуулаа. Энэмнай БКП-гэй IX съездын, партиин Центральна Комитедэй июлиин пленумэй шиидхэбэринүүдэй бодото өшэ нүхэсэл болоо гэбэ.

КАНАДЫН КОММУНИС ПАРТИИН МЭДҮҮЛГЭ

ОТТАВА. (ТАСС). Октябриин 4-һөө 7 хүрэтэр Торонтодо Канадын коммунис партиин Центральна Комитедэй пленум болоо.

Чехословакидахи үйлэ хэрэгүүд, тушаа мэдүүлгэ соогоо Канадын коммунистнуудай һанамжа элирхэйлэн мэдүүлбэ. Тэрэ мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Варшавска договорто хамаатай оронуудай сэрэгүүдэй Чехословакида ороһон ушар бүхы дэлхэйдэхи социализмын аша туһада, эб найрамдал ба аюулгүй байдал сахин хамгаалгада таарана». Августын 22-то тус асуудалаар партиин гүйсэдхэхэ комитедэй хэһэн мэдүүлгые энэ пленум буруушааба. Гүйсэдкомой хараа бодол Чехословакидахи бодото байдалда таарахагүй, тэрэниие зүбөөр элирхэйлээгүй байгаа гэжэ пленумэй мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Чехословакидахи контрреволюци социалис туйлалтануудта, хүдэлмэришэн ангиин политическэ засаг түрэдэ, партиин хүтэлбэрилхы үүргэдэ, тобшоор хэлэбэл, пролетариадай диктатурын эгээл шухала үндэһэ һууридa аюул тохёолдуулһан байна. Социалис оронуудай абаһан хэмжээнүүдэй зүб байһаниинь үдэр бүри эли болоно. Эдэ хэмжээнүүд Чехословакида социализм ба демократи, Европодо эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлгэдэ шухала байгаа. Пленум тэдэ хэмжээнүүдые һайшаан дэмжэбэ. Эдэнь империализмда, түбхын түрүүн Баруун Германиин үһөө нэхэгшэдтэ шанга сохилто болоо.

Чехословакидахи социализмын дайсад, хилын саанахи эгээн хорото дайсад—империалистнууд ба Баруун Германиин үһөө нэхэгшэд — энэ орондохи байдалые гуримшуулан заһаруулха оролдолгодо эсэргүүсэнэ, «хүйтэн дайн» гэдэгые һүжэрөөхэ, зэбсэгжэлгэ түргэдхэхые оролдоно гэжэ мэдүүлгэ доторнь тэмдэглэгдэнэ.

США-гай империалистнууд боннско правительстватай үгсэе нэгэдэжэ, НАТО-е эдэбхитэй болгохо, һэльбэн, шэнэдхэхээр һэдэжэ байһаниинь энээнэй гэршэ болоно. Тиихэдээ ядерна зэбсэг хэрэглэхэ эрхэ Баруун Германиин милитаристнуудта олгохо, мүнөөнэй хилэнүүдые хубилгаха, тиин Европодохи хүсэнүүдэй хубаарал хубилгаха гэһэн Баруун Германиин милитаризмын саг үргэлжын һэдэлгые хүнгэлхэжэ үгэхэ зорилго табина.

Канада НАТО-дохи үүргэеэ хубилгахаһаа байтагай, тэрэ амхиһаа гаража ошохо ёһотой гээд мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

ПОЛИЦИИНХИД ШЭНЭ АРГА БЭДЭРНЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Дай буруушааһан жагсаалнуудта, негрнүүдэй тэмсэлдэ хабаадагшадые хэһээхэ, хюдаха бүрил нарин арга США-гай засагаархид бии болгохо һанаатай. Полициин начальнигуудай уласхоорондын ассоциациин Гонолулуда боложо байгаа жэл бүриин конференцидэ хабаадагшад — Холбоото Штадуудай городуудай полицейскэ управленинүүдэй начальнигууд химическэ шэнгэн бодосуудые сасаха түхеэрэлгэнүүдээр полициие зэбсэгжүүлхэ гэһэн эрилтэ табиба. Жэшээнь, Сан-Францискын полициин начальник Хэхил гэгшэ АП-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, химическэ бодосууд үймөө татагшадтай тэмсэхэдэ «зохид зэбсэг» болохо байха гэбэ. Жагсаалшадта эсэргүүгээр химическэ зэбсэг хэрэглэбэл, винтовко ба шиидам хэрэглэһэндэ орходоо һураггүй «зөөлэн» байха гэжэ тэрэ начальник тоолоно.

Вьетнамдахи дайнда эсэргүү, граждан адли тэгшэ эрхын түлөө олониитын жагсаал, тэмсэлдэ хабаадагшадтай бүри шангаар тэмсэхын тула полициинхидэй тооё олошоруулна. «Үймөөнэй боложо магад районуудые» түргэнөөр тодорхойлхын тула, тоо бодолгын машинанууд полицейскэ управленинүүдтэ үгтэнэ гэһэн мэдээсэл абтаа. США-гай засагаархид социальна асуудал шиидхэхын тула урда мэтэшэлэн хара хүсэ хэрэглэһээр.

СПОРТЫН БҮХЭДЭЛХЭЙН ҺАЙНДЭР ЭХИЛБЭ

МЕХИКО, октябриин 12. (ТАСС-ай тусхай корр.). Хэдэ мянган спортсменүүдэй, олон миллион һонирхогшодой тэбхэр дүрбэн жэл соо хүлеэһэн Олимпиин XIX нааданай нээгдэхэ үдэр одоошье ерээ! Ехэ һайндэр бүхэнэй гуримаар, энэ наадые Мексикын ниислэл хотодохи Олимпиин стадион дээрэ 100 мянга шахуу зон ёһолон тэмдэглэбэ. Мексикын арад зон өөрынгөө президентээр дамжуулан Олимпиадада хабаадагшадые амаршалаа. Олимпиин наадануудай түүхэдэ анха түрүүшынхеэ тэрэнэй зула бадаргаха нэрэ хүндэ 20 наһатай эхэнэр Энрикете Басилиодо тудаба.

Октябриин 13 — Олимпиин нааданай түрүүшын хүдэлмэриин үдэр.

УЛАД ЗОНОО МЭХЭЛНЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Үнэндөө булигдажа, мухардажа байһан аад, Вьетнамдахи дайнда илажа байнабди гэжэ американ арад зондо ходо худалаар хэлэнэт—гээд США-гай демократическа партиин Калифорни штадтахи ударидагшадай нэгэн — Джесс Унру гэгшэ Американ правительствые зэмэлбэ.

Урда Вьетнамай партизанууд «яаха аргагүй хэсүү байдалда» оронхой гэжэ, октябриин 10-да Лос-Анжелосто үгэ хэлэхэдээ, правительствын түлөөлэгшын мэдүүлһые шал худал гэжэ Унру буруушааба. Партизанууд мүнөө үедэ хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэтэй болоод байна гэбэ.

Парижда ДРВ-гэй түлөөлэгшэдтэй хөөрэлдэхэдөө, США-гай делегациин баримталдаг хараа бодолые Унру шүүмжэлээ. «Худал хуурмаг ябадалаар нэгэшье правительство удаан саг соо тогтожо шадахагүй юм» гэжэ тэмдэглэбэ.

ТҮГЭСХЭЛЭЙ НААДАН

Авиационно заводой стадион дээрэ футболоор зунай хаһа сагай дүүрэһэндэ зорюулагдаһан мүрысөөн эдиршүүлэй, эрэгтэйшүүлэй командануудай дунда болоо. Түрүүшын наадануудта илажа гараһан «Динамо» ба ЛВРЗ-гэй «Локомотив» бүлгэмүүдэй командануyд финальна нааданда уулзаба. «Динамынхид» эршэтэй шангаар илаха гэһэн этигэл найдабаритайгаар наадажа, нүгөөдүүлээ шүүгээ. Тиигэжэ тэрэ командынхид шан абаха ёһоороо абаа.

Эрэшүүлэй командануудай дундаһаа «Байгал», түмэр замай «Локомотив» командануyд нааданай талмай дээрэ түрүүлэн гараһан байна. Талмайн эзэд нэгэшье бүмбэгэ өөһэдынгөө ворота руу алдангүй, 3 бүмбэгэ сохин оруулжархёо.

Хоёрдохи нааданда Улаан-Үдэ станциин вагонно депогой «Вагонник» бүлгэмэй команда ЛВРЗ-гэй «Локомотивайхидтай» уулзаа. Эдэнэрэй наадан депогой командын илалтаар дүүрэһэн байна. Тиигэжэ илагша энэ команда финалда наадаха эрхэ олоо.

Нааданай эхеэр финалда гараһан хоёр командын хэнэйн[...] хые мэдэхэ аргагүй бай[...] хэды болоод талмайн эзэ[...] ехэтэйгээр наадажа, 7 [...] үнгэрөөд байхада, түрүүш[...] бэгэ «вагонникуудай» [...] сохижо оруулаа. «Байгал[...]болистнар өчкотой болоһо[...] наагаа амарангүй, бүри [...]гээр добтолго хээ. Тиигэж[...] хоёр бүмбэгэ айлшадайнгаа [...]та руу оруулжа, тоогоо 3:0 [...]гобо. «Байгал» командын [...]листнар зунай спортивна [...] түгэсхэлдэ зорюулагдаһан [...]тэ шанда хүртөө.

Л. БОБЫ[...]

Үнэн болоһон ушар

ҺҮНИИН ХАРАНХЫДА...

— Алло, Андрей Филимонович гү?

— Гергесов шагнана. Хэн хэлэнэб? Юун болооб?—гээд тэрэ урдаһаань асууна.

— Санжиев хэлэнэ. Бадмаевай отарада баабгай дахинаа ерээ. Буугаа бэлдэгты. Би Цыбик Эрдынеевич Даши Сандибаевич хоёртой танайда мэнэ хүрэжэ ерэхэб...

«Баабгайнууд... Ямар олоороо хадаһаа буугаа гэшэб. Хаанашье баабгайнууд. Шэбэрсын хонишон Бадмаевтанай хоёр хони абаашаа. Тэрэл баабгай байгаа ёһотой»,—гээд парткомой секретарь А. Гергесов шабшана.

...Ой тайгын дундуур галаа ялалзуулан, хүнгэн автомашина табилуулна. Досоонь дүрбэн хүн һуунхай. Автомашиные совхозой главна агроном нүхэр Санжиев жолоодоно.

— Баабгайнууд үлэн. Үбэлдөө эшээндээ орохогүй байха. Малшадта амар заяа үзүүлхэеэ болихонь ха,—гэжэ агроном хэлэнэ.

— Мүнөөшье амар заяа үзүүлнэгүй. Хүнтэйдэ баабгайнууд олон. Хоёр-гурбан баабгай алагдаа, дүрбэ-табан хүбүүдынь баригдаа. Хүшэгээртэ хэды олон хенидые газарта булааб. Иигэжэ бүтэхэгүй,—гэжэ совхозой нэгэдэхи отделениин эрхилэгшэ Цыбик Эрдынеевич Дудеев хөөрэнэ.

Уданшьегүй автомашина аалидажа, Шэбэрсын отарада хүрэжэ ерэбэ. Отарын газаа шууяатай. Хонишодой гэрһээ тээ саана гахайнууд муухайгаар шашхалдана. Газаа хоёр хүнэй мүргэлдэмэ харанхы. Хонишон Сандиба Бадмаев автомашинын урдаһаа гүйжэ ошоод, баабгайн хаана аашалжа байһые заажа үгэбэ. Автомашина соо һуугаашад кабинаһаа буужа, гахайн байра тээшэ ошобо. Гахайнууд ой гутамаар шашхалдана. Гергесов түрүүлэн ма[...] Автомашинын гал гахайн [...] һүлэмхеэр гэрэлтүүлнэ.

Баабгай... Нэгэ гахай [...]лөөрөө дараад, амиды зал[...]хыень таһара удара тат[...] хойгоор бүхэлөөр залгин[...]жэ ябаһан хүнүүдыешье [...] сүлөөгүй.

Гансата нэгэ доро хоё[...] наяршаба. Баабгай нэгэ м[...]гаар хашхараад, ойроо ба[...]нэй урдаһаа арбайн [...] Буу үшөө дахин һурэбэ. [...] халба һүрөөд, үндэр хаша[...] гүүр харайжа гараба. Да[...] һүрэбэ. Баабгай унаһан [...] нэгэ хэды тэршэлээд, а[...] болошоо.

Иигэжэ нэгэ һүни [...] адууһа малай хорото дайса[...]рагдаа бэлэй.

В. БАТО[...]
Дэрээнэй совхозой отдел[...] эрхил[...]

Г. РИНЧИ[...]
манай [...]

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМ[...]

Манай адрес, телефону[...]

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-[...] приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактор[...] 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—[...] отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—[...] 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности [...] строительства—61-35, советского строительства и быта—[...] культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, [...]формации—34-05, общественная приёмная—56-62, маши[...] бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Сов[...]те Министров БурАССР.

Н-02006. Зак. № 10[...]